

DARBININKAS

Vol. LXXXVI, Nr. 30
August - Rugpjūtis 10, 2001 Penktadienis-Friday

PERIODICALS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Kaina
\$ 1.00

Lietuvos
nacionalinė
M. Mažvydo
biblioteka

LIETUVOJE
ir apie
LIETUVĄ

- Lietuvos Vyriausybė ketina tęsti indėlių grąžinimą. Neketinama siekti Gyventojų santaupų atkūrimo įstatymo pakeitimų - jau nuo kitų metų bus siūloma tęsti santaupų atkūrimą pirmos grupės, o nuo 2003-ųjų - antros grupės indėlininkams.

- Pensijų reformos pradžia - miglota. Politinės konjunktūros pasikeitimas atitolins buvusios Vyriausybės numatytą privalomų kaupiamųjų pensijų fondų steigimą 2003 m. sausį.

- Lietuvos Seimo nariams gresia dar viena neeilinė sesija. "Nors buvo planuojama, Seimui nepavyko pradėti svarstyti būtinų eurointegracijai Konstitucijos 47-ojo straipsnio pataisų dėl žemės ūkio paskirties žemės pardavimo juridiniams asmenims ir užsieniečiams, todėl šį mėnesį gali tėti susitikti dar vieną neeilinę sesiją", - kalbėjo Lietuvos Seimo pirmininko pavaduotojas Artūras Skardžius.

- Kadenciją baigiančiam Lietuvos ambasadoriui Didžiojoje Britanijoje Justui Paleckui socialdemokratams intensyviai ieško vietos didžiojoje politikoje.

- TATENA tikrins Ignalinos AE naują kuro siuntą. Nuo rugpjūčio 6 d. Ignalinos atominėje elektrinėje (IAE) dirba Tarptautinės atominės energijos agentūros (TATENA) inspekcijos specialistai.

- Specialiųjų tyrimų tarnyba (STT) Palangos merui Egidijui Rimkui pareiškė galutinius kaltinimus dėl piktnaudžiavimo tarnyba, o dvi savivaldybės darbuotojos iš kaltinamųjų tapo liudytojomis.

- Realiai neegzistuojančio Žemaitijos visuomeninio parlamento vadovas Justinas Burbas rugpjūčio 5 d. nutraukė vos pustrėčios paros Klaipėdos centre vykusią bado akciją prieš žemės pardavimą užsieniečiams.

- Mokyklų vadovai bus renkami demokratiškiau. Švietimo ir mokslo ministerija parengė naują valstybinių ir savivaldybių švietimo įstaigų vadovų priėmimo į pareigas tvarką. Pirmą kartą į vadovų priėmimo atviro konkurso komisiją bus įtrauktas ugdymo įstaigos tarybos pirmininkas arba kitas tarybos įgaliotas narys. Tai turėtų užtikrinti demokratiškesnę mokyklų vadovų skyrimo tvarką ir stiprinti mokyklų savivaldą. Ši tvarka galios renkanti valstybinių ir savivaldybių švietimo įstaigų (išskyrus aukštąsias mokyklas) direktorius. Konkurso komisiją sudarys 5 atstovai iš savivaldybių, apskričių viršininko administracijos, Švietimo ir mokslo ministerijos ir mokyklos tarybos. Mokyklų vadovus priimamas į pareigas atviro konkurso būdu penkeriems metams.

- Nors choleros protrūkio vietą Kazanės srityje, Rusijoje, ir Lietuvą skiria maždaug du tūkstančiai kilometrų, Lietuvos sveikatos apsaugos ministerija įspėja gyventojus apie šios ligos pavojų Lietuvoje.

ES PLĖTRA PAREIKALAU DAUGIAU EUROBIUROKRATŲ

Europos Sąjungos plėtra pareikalaus 400 naujų vertėjų, trumpesnių bei paprastesnių ES įstatymų, daugiau mokyklų bei vaikų darželių, skelbiama Europos Komisijos pranešime.

Briuselis pradėjo poveikio biurokratijai įvertinimą, kai daugiau nei 12 šalių kandidačių prisijungs prie 15 Europos Sąjungos (ES) senbuvų. Laiko liko jau nedaug, mat ES viršūnių susitikime Geteborge buvo patvirtinta, kad pirmosios kandidatės stojimo į ES procesą turėtų pradėti jau 2004 m. Deja, padėti komplikuoja tai, jog tiksliai nežinoma plėtos data, taip pat kokios ir kiek šalių bus priimtos į Sąjungą. Europos Komisija (EK) jau yra nustačiusi, kad per ateinančius 10 m. jai reikės 2,500 naujų darbuotojų.

Šiuo metu joje iš viso dirba 24,000 darbuotojų. Pranešime

daroma prielaida, kad 10 naujų narių prie ES prisijungus 2004 m., kiekviena nauja kalba pareikalaus 40 vertėjų.

"Savaime suprantama, kad vertėjai, kurie galėtų versti iš lietuvių ar latvių į portugalų kalbą, nebus reikalingi", - sako EK atstovas spaudai. Vertėjai vers į anglų ir prancūzų kalbas, o kitiems specialistams bus suteikta galimybė versti į norimą kalbą. Nepaisant to, EK jau dabar organizuoja darbuotojų mokymus tikiomis kalbomis kaip bulgarų ir slovėnų. Briuselis taip pat bando sumažinti plėtos sąnaudas redaguodamas ES įstatymus. EK pranešime numatoma, kad ES atstovų vaikams prireiks dar vienos mokyklos Briuselyje (ji ten bus ketvirta) bei antros mokyklos Liuksemburge. Taip pat Briuseliui prireiks daugiau nei 600 vaikų darželių. Mano-

ma, kad biuro patalpų stygius nebus pagrindinė problema, jei senoji EK būstinė "Berlaymont" nuo 2004 m. vėl pradės veikti. Pastate, iš kurio Komisija išsikėlė prieš 10 m., gali dirbti 3,000 darbuotojų. Šiuo metu ES administracinės išlaidos sudaro 5 mlrd. EUR. EK 2002 m. išlaidų samatoje numato, kad taruautojų iš naujų narių atranka dirbi Briuselyje kainuos 3 mln. EUR, 1 mln. EUR - Sąjungos dokumentų vertimai šalims kandidatėms ir daugiau nei 10 mln. EUR - ES teisės aktų, kurių iki 2003 m. planuojama sumažinti nuo 90,000 iki 60,000, redakcija.

Kitų metų papildomos 20 mln. EUR išlaidos atrodo nykštukinės prieš būsimas plėtos sąnaudas, išvadas daro "Financial Times".

Verslo žinios

VILNIUJE VYKO "Į LAISVĘ" FONDO STUDIJŲ SAVAITĖ

Vienas iš didžiųjų "Į laisvę" fondo uždavinių - atkreipti dėmesį į tai, kas šiandien vyksta Lietuvoje - į socialines ir ekonomines problemas. Tokia nuomonę pareiškė Lietuvos Respublikos Prezidentas Valdas Adamkus, sveikindamas "Į laisvę" fondo studijų savaitės dalyvius. "Į laisvę" fondo studijų savaitė "Lietuvos valstybės idėja ir svarbiausi jos raiškos momentai" prasidėjo rugpjūčio 1 dieną Vilniuje, Lietuvos mokslų akademijos Didžiojoje salėje. Joje dalyvauja Lietuvoje ir užsienyje gyvenantys lietuvių mokslininkai, politikai, kultūros ir visuomenės veikėjai.

Amerikos lietuvių iniciatyva, į fondo veiklą įsitraukė ir kitose šalyse gyvenantys intelektualai.

1990 metais buvo įkurtas "Į laisvę" fondo Lietuvos filialas, 1992 metais surengta pirmoji fondo studijų savaitė Lietuvoje. Nuo to laiko, pasirenkant vis kitas įdomias vietas, jos vyksta kiekvienais metais.

Trečiadienį Vilniuje, Mokslų akademijos Didžiojoje salėje prasidėjusi studijų savaitė - jau dešimtoji surengta Lietuvoje. Atvykęs pasveikinti jos dalyvių, Prezidentas V. Adamkus pripažino didelius "Į laisvę" fondo nuopelnus kovojant už Lietuvos nepriklausomybę, skelbiant

garsiai. V. Adamkus palinkėjo fondui tęsti savo veiklos tradicijas, ginti tautos idealus ir krikščioniškas vertybes.

"Į laisvę" fondo studijų savaitės pradžios invokaciją - maldą sukalbėjo monsinjoras Kazimieras Vasiliauskas. Pranešimą apie šio fondo keturių dešimtmečių kelią, einant rezistencijos priešakyje, perskaitė valdybos pirmininkas dr. Kazys Ambrozaitis. Antrasis posėdis buvo skirtas Lietuvos valstybės atsiradimo klausimams.

Nuo rugpjūčio 2 dienos studijų savaitės posėdžiai vyko Trakuose, Policijos departamentų Mokymo centro konferencijų

Vilniuje, rugpjūčio 1 d. "Į laisvę" fondo surengtoje savaitėje "Lietuvos valstybės idėjos ir svarbiausi jos raiškos momentai" pirmoje eilėje (iš k. į deš.): Lietuvos Prezidentas V. Adamkus, Adolfas Damušis ir Prezidento patarėjas Remigijus Gaška. Ž. Beliausko nuotr.

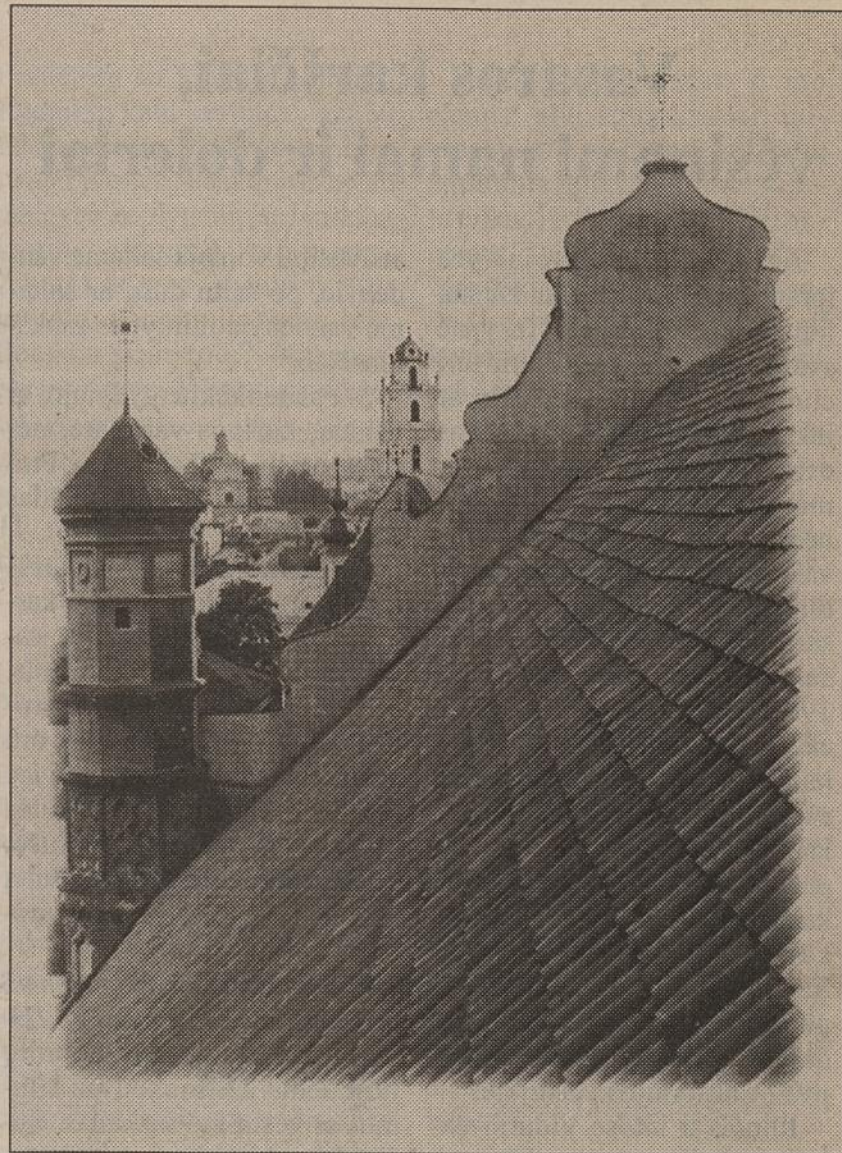
"Į laisvę" fondas lietuviškai kultūrai ugdyti susikūrė 1960 metais prie to paties pavadinimo Amerikoje leisto žurnalo. Pradėta skatinti ir leisti įvairias studijas istorinė, filosofinė, religinė tematika, taip pat grožinės literatūros knygas, remti kultūrinę bei patriotinę veiklą, rengti studijų savaites. Fondo susikūrimas, pasak jo valdybos pirmininko dr. Kazio Ambrozaičio, kartu buvo ir savotiškas protestas prieš kultūros naikinimą sovietinę okupaciją išgyvenančioje Lietuvoje. Palaikydami

krikščioniškus idealus. Fondo veikla svarbi ir dabar, atkūrus nepriklausomybę.

"Jūsų fondo teigiamos ir ginamos tautinės vertybės šiandien, Lietuvai atsiveriant pasauliui ir priimant jo iššūkius, įgyja naujos reikšmės", - kalbėjo Prezidentas. Yra daug sprendimų problemų, tačiau Lietuvos kaip valstybės ateitį V. Adamkus visų pirma sieja su deramu moralės lygiu ir šalies pajėgumu tvarkyti socialinius ekonominius reikalus. Apie tai, pabrėžė Prezidentas, reikia kalbėti drąsiai ir

salėje, taip pat pilies menėje. Buvo skaitomi ir aptariamai pranešimai apie valstybės atkūrimą 1918 ir 1990 metais, apie 1941 metų birželio sukilimą. Vyko pokalbiai "Praeities pamokos dabarčiai", "Jaunimas apie Lietuvos ateitį", "Inteligentas posovietinėje erdvėje", filmo "Vieni vieni" pristatymas ir susitikimas su jo kūrėjais, taip pat ekskursijos po Trakų apylinkes. Sekmadienį, rugpjūčio 5 dieną, "Į laisvę" fondo studijų savaitė baigė darbą.

ELTA

Vilnius

V. Kelero nuotr.

VISUOMENĖS SAMBŪRIO "LIETUVOS ATGIMIMAS" PAREIŠKIMAS

Lietuvos Respublikos Prezidentui V. Adamkui, Seimo pirmininkui A. Paulauskui, Ministrui pirmininkui A. M. Brazauskui ir Lietuvos žmonėms, profsąjungoms, visuomeninėms, politinėms organizacijoms, judėjimams, partijoms!

Gerbiamieji, Visuomenės sambūris "Lietuvos atgimimas" vieninai pareiškia, kad pagal Lietuvos Respublikos Konstitucijos 2 str. "Lietuvos valstybę kuria Tauta. Suverenitetas priklauso Tautai", 47 str. "Žemė, vandenys, miškai, parkai nuosavybės teise gali priklausyti tik Lietuvos Respublikos piliečiams ir valstybei.", 67 str. "Seimas: 1) svarsto ir priima Konstitucijos pataisas"; 77 str. "Respublikos Prezidentas yra valstybės vadovas" šiandien yra būtina:

1. Spręsti Lietuvos žmonių ekonominius ir socialinius klausimus.
2. Sustabdyti procesą dėl LR Konstitucijos pataisų svarstymo, nes jos prieštarauja Lietuvos žmonių teisėms ir laisvėms (LR Konstitucijos II, II, IV

skirsniai).

3. Užbaigti žemės reformą, nuosavybės Lietuvos žmonėms grąžinimo klausimus.

4. Organizuoti LR piliečių referendumą stojimo į NATO, ES, LR Konstitucijos pataisų ir kitais Lietuvos žmonėms svarbiais klausimais.

Šis pareiškimas vieninai priimtas Visuomenės sambūrio "Lietuvos atgimimas" 2001 m. rugpjūčio 1 d. susirinkime.

VS "Lietuvos atgimimas" susirinkimas nutarė šį pareiškimą skelbti per visuomenės, informavimo priemones ir išsiųsti Lietuvos Respublikos Prezidentui, Seimo pirmininkui, Ministrui pirmininkui.

VS "Lietuvos atgimimas" pirmininkas
prof. habil. dr.
Antanas Makštutis

ĮKURTAS VISUOMENĖS SAMBŪRIS "LIETUVOS ATGIMIMAS"

Klaipėdoje š. m. birželio 15 d. įkurtas Visuomenės sambūris "Lietuvos atgimimas" (toliau: VS "Lietuvos atgimimas"), o š. m. liepos 25 d. LR Teisingumo ministerijoje įregistruota ši visuomeninė organizacija, kuri nuo įregistravimo dienos pradėjo savo veiklą Lietuvoje.

VS "Lietuvos atgimimas" centrinė būstinė yra Klaipėdoje, Aukštoji g. 8.

VS "Lietuvos atgimimas"

veiklos tikslai, uždaviniai ir būdai:

- 1) veikla pilnai atitinka visuomenės raidos ir tautos gyvybinius interesus, demokratijos ir pažangos plėtos tikslus, uždavinius ir būdus šalyje plėtoti modernios ir teisinės valstybės veiklą, skatinti gyventojų aktyvumą, ekonominę raidą, kuri nuolat užtikrintų ekonomikos augimą bei šalies stabilumą.

(nukelta į 2 psl.)

LIETUVOS SEIMŪNAI TURTĖJA SPARČIAUSIAI

Per pastaruosius septynerius metus Lietuvos Seimo pirmininko atlyginimas padidėjo beveik šešis kartus (590 proc.), tuo tarpu paprastų piliečių darbo užmokestis išaugo vos dvigubai tik 210 procentų. Šiuo metu Seimo pirmininko pareigas einantis Artūras Paulauskas kas mėnesį gauna 7310 litų (17 minimalių mėnesinių atlyginimų) darbo užmokestį.

Iki praėjusių metų spalį vykusių Seimo rinkimų parlamento vadovo atlyginimas buvo skaičiuojamas kitaip - pagal vidutinį darbo užmokestį (VDU), ir sudarė 6 VDU (praėjusių metų

spalį - apie 6,590 litų).

Tačiau Seimo vadovai ne visada gaudavo parastam piliečiui didžiulėmis atrodančias algas. 1993-iaisiais parlamento pirmininko pareigas ėjęs LDDP atstovas Česlovas Juršėnas per mėnesį vidutiniškai uždirbdavo vos 936 litus. Nuo tų laikų Seimo vadovo atlyginimas padidėjo 590 procentų. Seimo Finansų skyriaus darbuotojų teigimu, spartus parlamento vadovo atlyginimo augimas priklausė nuo didėjančio vidutinio darbo užmokesčio, o sparčiausiai Seimo pirmininko

(nukelta į 2 psl.)

Vasaros karščiai, vėsiami namai ir doleriai

Amerikos gyventojai yra įpratę vasarą, kada labai karšta, įjungti oro vėsintuvus. Tai ypač svarbu vyresniesiems, kurie turi chroniškus širdies, plaučių ar inkstų negalavimus, nes karštas oras jiems gali būti kenksmingas. Tai taip pat svarbu žmonėms, kurie vartoja tam tikrus vaistus ar turi ribotą temperatūros pokyčių pajautimą. O vasarą pasitaiko elektros srovės sutrikimų. Prisiminkime karštą 1995 metų vasarą, kada Chicagoje nuo karščių mirė daugiau kaip 500 žmonių. Šią vasarą rūpestį žmonėms kelia ne tik karštas ir drėgnas oras, bet taip pat ir labai kylančios energijos kainos. Yra dedamos pastangos, kad tų rūpesčių būtų išvengta, bet nepaisant visų dedamų pastangų, kai kuriose JAV dalyse gali būti sunki vasara, pvz., Kalifornijos valstijoje.

Illinois ir kitose Vidurio vakarų valstijose turėtų būti geriau. Kur begyventumėte, klausykitės patarimų, kurie padėtų tuos nemalonumus ir karščius išverti lengviau, kad būtume sveikesni ir saugesni:

1. Sekite oro pranešimus. Žiūrėkite, kad karščio banga jūsų neužkluptų netikėtai.

2. Kai karšta, gerkite daug vandens - nuo 2 iki 4 puodukų per valandą, net jei ir nesate ištroškę. Tuo būdu išvengsite dehidracijos. Negerkite kavos ir alkoholio.

3. Laikykite namus vėsius, kiek tai leidžia sąlygos - įjunkite oro vėsintuvą, arba, jei jo neturite, tai bent įsigykite ventiliatorių (*fans*). Užtraukite visas užuolaidas dienos metu, bet naktį jas atidarykite, kad šviežias ir vėsesnis oras išvėdintų kambarius.

Jei neturite oro šaldytuvo, suraskite vėsią vietą dienos metu, pvz., įvairiose krautuvėse, apsipirkimų centruose, bibliotekose.

4. Jei gavote karščio smūgį, kurio ženklai yra karščio pakilimas daugiau kaip 103 laipsniai, netekimas sąmonės, galvos skausmai, svaigulys, greitas pulsas ar karšta, raudona oda be prakaito žymių, tuojau šaukite "ambulančią", ir bandykite

atsivėsinti vonioje šaltame vandenyje, po šaltu dušu ar šaltame vandenyje mirkytais rankšluoščiais.

5. Pasiteiraukite gydytojo, ar vaistai, kuriuos vartojate, nesulaiko kūno prakaitavimo. Prakitavimas yra natūralus būdas atvėsinti kūną.

6. Esant dideliems karščiams, aplankykite ar porą kartų per dieną paskambinkite savo vyresnio amžiaus draugams.

7. Jei nutrūksta elektros srovės tiekimas ir neveikia jūsų oro vėsintuvai, nešiokite lengvus, laisvus drabužius, maudykitės šaltame ar drungname duše, vonioje ar įmerkite kojas į šaltą vandenį. Venkite sunkiai virškinamų valgių.

The Low Income Home Energy Assistance Program - LIHEAP padeda mažai pajamų turintiems užsimokėti už šilumos ar vėsinimo sąskaitas. Susiraskite, kiekviena valstija turi šią programą. Vyresnieji turėtų sužinoti, ar jie gali pretenduoti į šią programą. Žmonės, turintys medicininių problemų ir turintys rūpesčio nutrūkus elektros srovei, turėtų susisiekti su vietine elektros kompanija, kad sužinotų, ar jiems galima gauti paramą, kuri yra teikiama žmonėms, turintiems sveikatos problemų. Apie visa tai galite rasti daug naudingos informacijos internete.

Kaip natūraliai išlaikyti namus vėsius

Reikia atkreipti dėmesį į langus. Žinokite, kad 40% šilumos į kambarius patenka per langus.

1. Tinkamai uždėti langų stogeliai (*awnings*) gali sumažinti nuo 65% iki 77% šilumos patekimo į namus.

2. Specialūs plėvele padengti langų stiklai gali sulaikyti saulės šilumos patekimą į namus net iki 80%.

3. Šilumos pateks mažiau, uždangščius langus sunkiomis užuolaidomis.

Taip pat reikia žinoti, kad naudojama įvairi namų įranga, kaip vėtrė, skalbimo mašina ir kt., irgi prisideda prie kambario įšilimo. Todėl:

1. Naudokite skalbimo mašiną, džiovintuvus ir indų plovimo mašiną tik tada, kada lauke vėsu - ankstų rytą ar vėlai vakare.

2. Izoliuokite skalbyklą ir vandens šildymo baką nuo kitų kambarių.

3. Virimui naudokite "micro-wave" krosnelę arba kepkite lauke.

Vienas geriausių būdų užlaikyti namus vėsiai yra pavėsis, ypač iš vakarų ir pietų pusės. Iš lauko geriausia pavėsi teikia medžiai, bet jei jų neturite, pagalkvokite apie langų stogelius. Iš vidaus uždarykite sunkias užuolaidas. Bus tamsiau, bet bus vėsiau. Jei galite, turėkite ant langų šviesios spalvos uždenimus, nes šviesi spalva atmuša saulės spindulius, o tamsi spalva juos sugeria. Naudokite ventiliatorius (*fans*). Naktį, kai vėsiau, uždarykite oro vėsintuvą ir įdėkite ventiliatorius į šiaurės pusės langus, kad trauktų vėsumą, ir vidų. O rytą, kada temperatūra pradeda kilti, uždarykite visus langus ir įjunkite oro vėsintuvą, ne aukščiau nei 78 laipsnių temperatūra ir įjunkite kambariuose ventiliatorius, kad jie judintų orą. Kai ventiliatoriaus maišomas oras liečia jūsų odą, jūs jaučiate lyg vėjo sukeltą vėsumą. O kai nėra labai šilta, užtenka ventiliatorių, oro vėsintuvų neįjunkite. Karštomis dienomis ventiliatoriai padės išlaikyti vėsesnį orą. Ventiliatoriai sunaudoja labai mažai elektros energijos. Ji kainuoja centus, lyginant su doleriais, kuriuos reikia užmokėti už vėsinimą oro šaldytuvu.

Įsidėkite užprogramuotą termostatą į savo centrinę šildymo ir šaldymo sistemą. Termostatą nustatykite taip, kad jums išėjus iš namų, temperatūra name būtų 82 laipsniai. Tai sumažins oro šaldymo darbo laiką ir tuo pačiu elektros sąskaitą.

Kaip žiemą žiūrėti, kad pro langų plyšius neišeitų šiluma, taip žiūrėkite, kad pro tuos plyšius neitų į lauką vėsumas.

Virtuvėje ir vonios kambaryje esančius ventiliatorius naudokite mažai, kad jie neištrauktų vėsaus oro iš namų.

Medžiai ir krūmai vėsina namus

Šiais laikais, kai daug kalbama apie energijos išlaidas šil-

dymui žiemą, o vasarą vėsinimui, atminti, kad medžiai geriausia natūrali apsauga: žiemą saugo nuo šaltų vėjų, o vasarą savo šešėliu nuo karščių. Tinkamai prie namų pasodinti medžiai ir krūmai gali sutaupyti iki 25 nuoš. metinių išlaidų namų šildymui ir šildymui. *U.S. Department of Energy* tyrimais, tai gali sutaupyti jums iki 250 dolerių per metus. Labiausiai sutaupoma vasarą, kai medžių pavėsis vėsina aplinką ir namus nuo įkaitimo ir jums reikia mažiau naudoti oro vėsintuvą. Pagal *Department of Energy* davinius, tamsūs namų stogai ir sienos sugeria 90 nuoš. saulės spinduliuojamos šilumos, net jei namas yra gerai izoliuotas. Medžiai, įvykiai, krūmai sulaiko ir sugeria šilumą. Jie ne tik palaiko namus vėsesnius, bet ir žemina temperatūrą procesu, vadinamu "evaporative cooling". Tai atsiranda, kai vanduo garuoja iš medžių lapų ir vėsina aplinkos orą.

Department of Energy tyrimai rodo, kad aplink namą esančioje žemėje auga augalai vėsina aplinką. Jie vėsina šaligatvius savo šešėliu, o pro langus veržiasi vėsesnis oras. *Lawrence Berkely National Laboratory* tyrimai rodo, kad apylinkėje, kur auga medžiai, dienos temperatūra yra 3-6 laipsniais žemesnė, negu apylinkėse, kur visai nėra medžių. Sodinkite medžius, teikiančius pavėsi, ir sodinkite juos pietinėje ir vakarinėje namo pusėje. Lapuočiai medžiai teikia pavėsi vasarą, o žiemą, numetę lapus, leidžia saulei šildyti namą. Šiaurinėje namo pusėje tinka sodinti spygliuočius medžius ir krūmus, kurie apsaugoja jūsų namus nuo šaltų šiaurės vėjų. Medžių pavėsis ir sodelį, ir kiemelį laikys vėsus. Reikės ir mažiau laistyti. Šešelyje auganti žolė auga lėčiau, vasarą nereikia taip dažnai jos pjauti. Medžiai taip pat valo orą apie jūsų namus ir sulaiko triukšmą.

Taupydami šilumą ir vėsa, sutaupysime sunkiai uždirbamus dolerius.

JAV LB Krašto valdybos Socialinių reikalų taryba
Parengė: **B. Jasaitienė** ir **A. Šmulskienė**
Naudotasi įvairia spauda

Įkurtas visuomenės sambūris "Lietuvos atgimimas"

(atkelta iš 1 psl.)

žmogaus ir šeimos socialinį saugumą, visuomenės gerovę;

2) savo tikslus ir uždavinius įgyvendina, kai:

- vertina priimtų įstatymų reikšmę ir jų veiksmingumą;
- analizuoja LR Vyriausybės, ministerijų normatyvinius aktus ir jų pasekmes;
- stebi LR Prezidento, Seimo, Vyriausybės, vietos savivaldos sprendimus ir jų raidą;
- nuolat informuoja Lietuvos žmones apie demokratijos pažeidimus;

- teikia pasiūlymus LR Prezidentui, Seimui, Vyriausybei ir vietos savivaldai;
- reikalauja valstybės tarnautojų asmeninės atsakomybės už padarytas klaidas;
- leidžia informacinį leidinį ir dalyvauja visuomenės informacinių priemonių darbe;
- bendradarbiauja su tarptautinėmis, visuomeninėmis, politinėmis organizacijomis, judėjimais ir partijomis;
- rengia visuomeninius renginius šių tikslų ir uždavinių įgyvendinimui.

VS "Lietuvos atgimimas" nariais gali būti tik LR piliečiai

nuo 18 metų, remti šios visuomeninės organizacijos veiklą gali fiziniai ir juridiniai asmenys. Rėmimas fiksuojamas ir jo formos yra įvairios.

VS "Lietuvos atgimimas" skyriai steigiami apskrityse, miestuose ir rajonuose. Informacinis tel.: (8-285) 78451 - šios organizacijos pirmininkas.

VS "Lietuvos atgimimas" - ne pelno siekianti visuomeninė organizacija, juridinis asmuo, turintis antspaudą ir atsiskaitomąją sąskaitą banke litais bei valiuta. Etatinių darbuotojų nėra. Atributikos neturi, o naudoja LR vėliavą, herbą bei kitą šalies regionų atributiką savo veikloje, kuri atspindi ir propoguja visuomenės ir šios organizacijos veiklos vienovę Lietuvoje.

VS "Lietuvos atgimimas" plėtoja veiklą: steigiami skyriai Klaipėdoje, Kaune, Vilniuje, kituose regionuose, rengiama respublikinė konferencija rugsėjo spalio mėn., kuri įvyks Kaune. Lietuvos žmonės būkite aktyvūs!

VS "Lietuvos atgimimas" pirm.

prof. habil. dr.

Antanas Makštutis,

Klaipėda

CENTURY 21 GEMINI LLC, 1283 Broad Street, Bloomfield, NJ 07003, didžiausia pasaulyje nekilnojamo turto kompanija siūlo jums savo paslaugas perkant, parduodant namą, nuomojant butą, ieškant patalpų biizniui šiaurinėje New Jersey dalyje. NJ Licensed Real Estate agentė Jurgita Banytė maloniai kviečia kreiptis telefonu: (973) 441-5762 arba (973) 429-7400, arba e-mail: jrbanyte97@hotmail.com Profesionalus aptarnavimas garantuotas!!!

GALCHUS & GORDON, advokatai, patarnauja sekančiuose teisiniuose reikaluose: nelaimingi atsitikimai, nekilnojamas turtas, imigracija, DWI and all criminal. Virš 20 metų patirtis. Parūpinamas lietuvių k. vertėjas. Konsultacija nemokamai. Galchus & Gordon, 39-07 Bell Blvd., Bayside, NY 11361. Tel.: 718 229-2628.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas, patarnauja teisiniuose reikaluose, kurie liečia testamentą paruošimą ir jo vykdymą, o taip pat nekilnojamo turto pirkimą ar pardavimą bei įvairius reikalus, susijusius su mokesčių (tax) mokesčiais. Advokatas dirba Connecticut valstijoje ir kalba lietuviškai. 134 West St., Simsbury, CT 06070. E-mail: jstrimaitis@aol.com Tel.: 860 651-0261. Fax 860 651-8376.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Kopyčios partipinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.). Tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

DAIVA IZBICKAITĖ-VERŠELIENĖ, DEWOLFE REAL ESTATE, 677 Worcester Rd., Natick, MA 01760, gali aptarnauti jūsų visus nekilnojamo turto poreikius. DeWolfe firma specializuojasi namų pardavimu, paskolų gavimu, persikraustymu ir draudimu. Suteikiama paslauga perkant arba parduodant namus. Skambinkite (718) 446-9743 palikite žinutę arba į jstaiga (508) 655-0680, (508) 523-9058.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, NY 11227. Tel. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, NY 11368. Tel. 779-5156.

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA girdima pirmadieniais 9:30-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga. Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis dr. Giedrė Kumpikaitė, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11472. Tel. (718) 776-1687. Fax: (718) 479-8923. E-mail: LithNY@AOL.com arba amberwings@mac.com

Lietuvos Krikščionišką DEMOKRATIJĄ ir jos spaudą paremkime dabar: pinigais, Unitrust, testamentais.

-Tax Exempt #36-2927289-

per:
Pope Leo XIII Literary Fund, Inc.
9050 Troy Avenue
Evergreen Park, IL, 60642
Fax/Tel. 708-636-9562 Klauskite informacijų

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI
SUKURIAMI IR NEMOKAMAI
PRISTATOMI Į VISAS KAPINES
NEW YORK, NEW JERSEY
IR CONNECTICUT VALSTIJOSE.
ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINŲ.

Fasolino
MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE,
QUEENS N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282; 326-3150
- TAI MŪSŲ VIERINTLĖ VIETA -
- GAUSI PARODŲ SALĖ -

+

KVEČAS
JONAS
1933+1976

Baltijos jūra prie Būtingės miestelio

V. Kapočiaus nuotr.

Lietuvos seimūnai turtėja sparčiausiai

(atkelta iš 1 psl.)

atlyginimas augo 1993-1994 metais.

1993-iaisiais nesiekęs ir 1,000 litų, 1994 m. jis padidėjo daugiau kaip dvigubai ir vidutiniškai sudarė 2,107 tūkst. litų.

Tuo pat metu paprasto parlamentaro atlyginimas padidėjo

nuo 499 iki 1,054 litų. Kadangi Lietuvos statistikos departamentas duomenis pateikia nuo 1994 m., galima teigti, kad tuo metu vidutinis atlyginimas šalies ūkyje siekė 325 litus, o nedirbančio pensininko pensija sudarė 113 litų.

1993-1996 m. Seimo pirmininko pareigas ėjęs Č. Jur-

šėnas, kurio atlyginimas pirmaisiais metais nesiekė ir 1,000 litų, kadencijos pabaigoje jau uždirbo beveik 4 tūkst. litų per mėnesį. Jį pakeitusio konservatorių lyderio Vytauto Landsbergio atlyginimas per 4 metus padidėjo dar beveik 2,5 tūkst. litų.

Dabartinio Seimo pirmininko A. Paulausko uždarbis didesnis už jo pirmtako jau beveik tūkstančių litų.

Per septynerius metus nuo

1994-ųjų parlamento vadovo atlyginimas padidėjo trigubai. Proporcškai didėjo ir kiti atlyginimai - Seimo nario alga pakilo iki 3,232 litų, šalies ūkio darbuotojo - iki 987 litų, pensija - iki 310 litų. Šiuo metu Seimo pirmininkas gauna maždaug 7 kartus didesnę atlyginimą nei vidutinis šalies ūkio darbuotojas.

Pasak Seimo Ekonomikos komiteto nario, buvusio ekonomikos ministro Juliaus Velskos, skirtumai tarp aukščiausios šalies vadovybės ir paprastų piliečių atlyginimų Lietuvoje yra akivaizdžiai per dideli.

Anot parlamentaro, Vakarų Europos šalyse šie atlyginimai skiriasi 4-5 kartus, Japonijoje - 6-7, Jungtinėje Amerikos Valstijose - 8-9 kartus.

"Tokioje Lietuvoje ir taip prastai vykdančią politiką šis skirtumas neturėtų būti didesnis kaip 4-5 kartai", - teigė LŽ J. Veselka.

Tuo tarpu buvęs premjeras, Seimo Biudžeto ir finansų komiteto narys Gediminas Vagnorius sakė neįžvelgęs pernelyg didelės atlyginimų disproporcijos. Jo teigimu, panašiai kaip Lietuvoje aukščiausių šalies pareigūnų bei paprastų piliečių atlyginimai skiriasi ir kitose šalyse.

TV Net

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207

Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964

Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637

Second Class postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$45.00. Single copy \$1.00.
Published Weekly except 2nd and 3rd week in July

POSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA —

Rankraščiai taisomi Redakcijos nuožiūra

Žolinių sulaukus

Per Žolinę norisi atkreipti dėmesį ypač į tikėjimą, jog Marija ne šiaip paimta į dangų, bet paimta su kūnu ir siela. Nors Šventajame Rašte tiesiogiai nekalbama apie Marijos iškeliavimą, galima rasti užuominų apie jos kūną.

Visų epochų menininkai intuityviai suvokė tiesą, jog Marija yra unikalaus grožio: **Pulchra es.** Vėlyvaisiais viduramžiais pamokslininkai kalbėdavo ir apie Marijos akių ir odos spalvą, plaukus, šukuoseną, rankų ir pirštų švelnumą ir, žinoma, apie jos dėvimus drabužius. Šito Šventajame Rašte nerandame. Tačiau aišku, kad Marijos kūnas buvo moteriškas, o ne belytis. Viena moteris iš minios sušuko: „Palaimintos iščios, kurios tave nešiojo, ir krūtys, kurias žindai“ (Lk 11, 27). Šios moters žodžiai buvo įtraukti į Dievo žodžio raštą visumą. Elzbietai taip pat šlovina šio kūno moteriškumą: tu labiausiai palaiminta iš visų moterų ir palaimintas tavo išėjų vaisius.

Palaimintas kūnas, nešiojęs tokių nuostabių vaisių. Čia laiminamas ir giriamas konkretus moteriškas kūnas. Ši žinia tampa Gerosios Naujienos skelbimu. Taigi Biblijoje nerandame jokio priešiško kūnui ar žmogiškajai lyčiai.

Marija yra su kūnu ir siela danguje. Pabandykime neskirstyti žmogaus į šias dvi dalis. Pas Dievą yra visas žmogus su savo žmogiškomis savybėmis, savo atsiminimais, suvokimais, pažinimu, jausmais. Su savo tikėjimu ir meile. Kadangi Marija yra viena iš mūsų, žmonijos likimas šia prasme seka jos pėdomis. Po jos kūno pagyrimo ir pašlovinimo Evangelijoje seka **Magnificat** giesmė, kurioje išreiškiamas solidarumas su žmonijos istorija, žmonių kartomis, Marija mūsų nepamiršo.

Nuolat kyla klausimas - ar ne utopija, kas kalbama apie Dievo įsikišimą į istoriją. Ar Dievas iš tikro nuverčia galiūnus nuo sostų, apdovanoja alkstančiuosius ir išaukština pažemintuosius? Juk praėjus dviem tūkstantams metų mes visi dar matome turtuolių, tampančius turtingesniais, ir vis labiau į skurdą klimpstančius vargšus. Jei galiūnai ir nuverčiami nuo sostų, tai juos pakeičia kiti galingieji, o mažieji taip ir lieka apačioje.

Kai kurių egzegetų nuomone, Šventajame Rašte į Marijos lūpas įdėta giesmė „**Magnificat**“ galėjo būti ankstyvųjų krikščionių bendruomenių giesmė. Anot jų, ji kilo iš krikščionybės bendruomenės, kuriai priklausė ir Marija, patyrimo. Svarbiausias šios bendruomenės išgyvenimas buvo Kristaus prisikėlimas. Pažemintas vargšas ir paniekintas Viešpats buvo Dievo išaukštintas ir padarytas **Kyrios**. Šis Viešpats paliko savo įsteigtą bendriją, kurią mes vadiname Bažnyčia, kur gyvenama nauja bendruomeniškumo forma. Čia nebėra vargšų, kurie iš kitų negautų viso, kas būtina, nebėra turtuolių, kurie nesidalytų. Čia ne viešpataujama, o tik tarnaujama. Tai yra tikra visuomenės alternatyva.

Toks yra Bažnyčios idealas, nuolat liekantis kaip siekinys. Mus stiprina tikrumas, kad Dievas mus myli, kad jis atleido nuodėmes, kad yra gailestingas. Tai suvokiant, spontaniškai kyla atsakas - Dievo garbinimas ir džiaugsmas juo. Tai jau yra pratinimasis prie dangaus ir jo išvalga - juk dangus ir reiškia nuolatinį džiaugsmą geruoju gailestinguoju Dievu. Marijoje Dievas padovanojo mums laimingą visaverčio žmogaus pavyzdį.

Sugrįžimas į Paberžę

Virginija SKUČAITĖ

Po poros mėnesių Tėvas Stanislovas paliks Dotnuvą ir grįš į savo mylimą Paberžę, kurią buvo priverstas palikti prieš 11 metų

* * *

Basas įsispyręs į paprastų sandalus, lengvą rudą abitą persijuosęs kapucinų vienuoliams įprasta virve, Tėvas Stanislovas lėtu žingsniu pasuko prie gal 200 metų senumo rastų pastatėlio, prigludusio prie Paberžės bažnyčios šventoriaus.

„Paberžėje turėčiau vėl įsikurti po poros mėnesių, nes tokia trijų „gubernatorių“ valia, - kalbėjo Tėvas Stanislovas, žvelgdamas iš lauko pro langą į atnaujinamo pastatėlio vidų. - Paažiškinsiu, kas tie mano gubernatoriai. Pats svarbiausias - Krokuvos kapucinų vyriausiasis. Atvažiavęs į Dotnuvą pasakė, kad rugsėjo pabaigoje ją palikčiau. Kartu suteikė man didelę malonę leidęs grįžti į Paberžę. Antrasis mano gubernatorius - metropolitas Sigitas Tamkevičius, o trečiasis - mano 83 metai.

Į antrąjį gubernatorių kreipisiusi dėl Dotnuvos vienuolyno likimo. Nenorėčiau, kad jis būtų uždarytas. Juk jis turėjo daugybę funkcijų. Čia gyveno narkomanų, alkoholikų, kitų nelaimėlių, kuriems ištiesdavau ranką. Čia atvykdavo rekolektantų, ekskursantų. Štai ir dabar devyni lenkai atvažiuos...“

Tėvas Stanislovas apie trečiąjį gubernatorių atsiliepė palankiai („Senatvė - gražus gyvenimo metas“), tačiau pripažino, kad po Šv. Kazimiero sušlubavo sveikata. „Būtų nenormalu, jei likčiau sveikas, - juokavo kunigas. - Todėl sugrįžęs į Paberžę jau atsiribosiu nuo išorinio pasaulio darbų. Na, o Dotnuvos bažnyčioje per likusius du mėnesius dar turėčiau suspėti atnaujinti tris didžiulius langus“.

Pasaulio galas

Taip Tėvas Stanislovas vadiną Paberžę, į kurią jis pirmą kartą atvyko 1966 m. Anot jo, kai jis paprašė tokios parapijos, į kurią niekas nenorėjo važiuoti kunigauti, jam buvo paskirta Paberžė. „Aš norėjau įrodyti, kad visur galima gyventi ir dirbti, - kalbėjo Tėvas Stanislovas, vesdamas pro buvusią Paberžės kleboniją Stanislovo Šilingo dvarietės link. - Anuomet čia buvo nepaprasta ramybė. Žmonės matydavau tik sekmadienio

pamaldose.

Todėl galėjau įvairiomis kalbomis skaityti Sartrą, Diurenamą, Kierkegorą. Dažniausiai skaičiau iš anuometinio Leningrado atsiųstus diafilmus“.

Po kelių metų Paberžėje, 1863 metų sukilimo širdyje, atsirado Jonavos, Panevėžio žygivai, kurie ieškojo ir surado sukilėlių kapus, kautynių vietas, kuriuos pažymėdavo stogastulpiais. Paskui į Paberžę pradėjo plūsti studentai iš Kauno. Garsas apie Tėvą Stanislovą nuvilnijo iki Maskvos, Leningrado, kitų buvusios Tarybų Sąjungos vietų.

„Čia atvažiuodavo Solženicyno ratelio žmonės, Aleksandras Menis. Dauguma jų buvo žydai, - prisimena Tėvas Stanislovas. - Įdomu tai, kad Aleksandras Menis čia juos pakrikštydavo, o man palikdavo „įvesti“ juos į išpažintį, komuniją. Šie žmonės atveždavo į Paberžę ne tik „samizdato“, bet ir rusų emigrantų leidinių, Solženicyno raštų. Jie keliavo iš rankų į rankas.

Kai visiškai atkuto, pradėjau domėtis etnografija, senienomis. Mat savo ir kitų bažnyčių palėpėse rasdavau dūlėjančių turtų - senų rakandų, bažnytinių žibintų, paveikslų, arnotų ir kt.

Pradėjom su vienu meistru iš Kėdainių kalti saulutes - gal 30 tūkstančių pasklido jų po Lietuvą ir pasaulį. Paskui pastačiau daugybę koplytstulpių, tvarkiau kapines, kaupiau biblioteką. Žinot, kas man labiausiai įstrigo iš anuometinių mano bibliotekos skaitytojų? Jaunimas, persirašinėjęs iš tarpukario Lietuvos periodikos Lietuvos himno žodžius. Visa ta mano aktyvi veikla baigėsi tuo, kad prieš 11 metų buvau paskirtas į Dotnuvą“.

Sukilimo lopšyje

Nors 11 metų Tėvas Stanislovas plušėjo Dotnuvoje ir, kaip sakoma, beveik iš pelenų prikėlė vienuolyną, suremontavo bažnyčią, tačiau niekada, anot jo, nebuvo palikęs Paberžės. Per 35 metus jis palydėjo į paskutinę kelionę, sutuokė ar pakrikštijo daugybę parapijiečių, kiekvieną sekmadienį atvažiuodavo į bažnyčią aukoti šv. Mišių.

Džiaugėsi, kad šalia esančioje dvarvietėje įsikūrė liaudies menininko ir muzikos mokytojos, Henriko ir Reginos Galvanauškų, šeima, kuri pavertė dvarvietę 1863 metų sukilimo muziejumi. Čia saugomi ne tik autentiški sukilėlių daiktai, ginklai, įvairūs dokumentai, bet ir vieno sukilimo vadovų, kunigo Antano Mackevičiaus, stalias, krėslas, pinigėlis, priešmirtinis laiškas ir stora bažnytinė knyga - mišiolas ir įrašai jame, kurie liudija, kad Paberžės bažnytelė statė būtent Antanas Mackevičius.

Laukymėje, priešais dvaro rūmus, abu sutuoktiniai, talpinant karius, įrengė sukilėlių atminimo lauką, kuriame supylė pilkapi ir „palaidojo“ 250 akmenų - tiek sukilėlių iš Paberžės išėjo į nelygią kovą. Kadaise šioje vietoje stovėjo jauja, kurioje A. Mackevičius mokė sukilėlius.

Regina savanoriškai tapo Paberžės bažnyčios komplekso komendantė - priima ir viską aprodo, papasakoja čia tebeatvykstantiems ekskursantams, ketvrti metai rūpinasi vaikų vasaros stovyklomis, kurios čia prasideda anksti pavasarį ir baigiasi rudenį. Vienu metu Paberžėje stovyklauja 15 vaikų.

Neužgeso čia Tėvo Stanislovo įžiebta meilė besikeltiesiems iš sunkių priklausomybės ligų. „Didžiausią išpaudą Paberžė, jos aura palieka anoniminių alkoholikų klubus lankančioms moterims, - tvirtina Regina Galvanauškienė. - Kai jų stovyklavimas čia pasibaigia ir ateina metas išvažiuoti, verkia, nenori“.

Špitolės metamorfozės

Regina sakė, kad tą pastatėlį, kuris vadinamas špitole, Tėvui Stanislovui, Kėdainių garbės piliečiui, bei kitiems garbaus amžiaus kunigams nutarė įrengti Kėdainių miesto meras ir Seimo narys Viktoras Uspaskich. „Tėvas Stanislovas abejojo, ar iki rudens galima atstatyti tą seną griuvėnį, bet aš esu tikra, kad jie pažadą ištesės, - sakė Regina. - Jis čia labai geriamas (nukelta į 4 psl.)“

Dotnuvos bažnyčia ir vienuolynas

V. Kapočiaus nuotr.

Rimantas Stankevičius

GĖRIO STATISTIKA

1

Jokiuose gėrio sąrašuose jau nesurasime visų žmonių, kurie karo metais gelbėjo nuo pražūties žydus. Ir tai bus ne vien dėl to, kad karo metais teiktas gėris ilgą laiką nebuvo atidžiau tyrinėtas. Tai bus ir dėl to, kad per beveik šešis dešimtmečius, skiriančius nuo tų laikų, iš gyvenimo pasitraukė daug tų įvykių dalyvių liudytojų, kurie negalvojo, kad apie gelbėjimą reikia kam nors pranešti, ką nors informuoti dėl kokios statistikos, kažkokių sąrašų, kad ir kokiais gražiais vardais jie būtų vadinami.

1990 m. atkūrus nepriklausomybę, atsivėrė galimybės sklaidyti ir aiškintis daugelį istorijos puslapių. Tarpe jų ne tik skausmo, ne tik kančių, bet ir gėrio.

Tokios galimybės realizavimu reikia laikyti M. Erenburgo pastangas Vilniaus žydų muziejuje kaupti medžiagą apie žydų gelbėjimą. 1992 m. įsikūrė šio muziejaus žydų gelbėjimo ir atminties įamžinimo skyrius. Tada iš Šiaulių atvežta medžiaga tapo dabartinių fondų apie gelbėjimą pagindu. Dalį medžiagos M. Erenburgas buvo gavęs iš šiauliečio L. Libšico, iš kauniečio J. Ronderio, vilniečio E. Jacovskio.

Vėliau medžiaga apie gelbėtojų pradėjo papildyti kreipiantis laiškais į žinomus gelbėtojus ar išgelbėtuosius. Apie 400 per metus parašytų laiškų davė rezultatus. Informacijos apie gelbėjimą gavimo impulsu tapo 1993 m. Lietuvoje įsteigtas apdovanojimas „Žuvančiųjų gelbėjimo kryžius“. Kartą, o nuo 1999 m. du kartus per metus vykstantis žydų gelbėtojų apdovanojimas padidino susidomėjimą šia tema ir padėjo išskirti ne vieną gelbėjimo epizodą.

Didelė parama aiškinant žydų gelbėjimą karo metų Lietuvoje buvo 1996 m. J. Dainausko Chicagoje V. Sakaitei įteiktos kopijos martirologijos anketų, kurios 1947-48 m. buvo pildytos Vokietijoje pabėgėlių iš Lietuvos stovyklose.

Tad po keliolikos intensyvaus darbo metų Valstybinio Vilniaus Gaono žydų muziejaus darbuotojai V. Sakaitei ir kitiems šio muziejaus tyrinėtojų pavyko sužinoti beveik tūkstantį iki tol nežinomų gelbėjimo istorijų, gelbėtojų. Dabar žinomų gelbėtojų gėrio sąrašą yra beveik trys tūkstančiai pavardžių.

Abėcėlės tvarka šioje knygoje surašytos pavardės, kai kur papildytos keliais lakoniškais sakiniais apie gelbėtoją ar jo išgelbėtą žmogų, slepia dramatiškiausias istorijas, tragiškus ir kartu laimingus žmonių likimus. Čia plačiau žinioms ne vien Lietuvoje gelbėtojams Br. Gotautui, O Šimaitei, J. Stakauskui skiriama tiek pat vietos, kaip ir kitiems, iki šiol mažiau žinioms gelbėtojams.

Kaip rašė prisiminimuose vienas iš Vilniuje išgelbėtų dabar Westone (JAV) gyvenantis dailininkas S. Bak, tam, kad išliktum gyvas, reikėjo, jog įvyktų dešimt stebuklų. Devynių stebuklų neužteko. Tokių stebuklų kūrėjas ir yra daugelis šiuose gėrio sąrašuose išvardytų žmonių. Todėl labai norėtusi, kad Valstybinis Vilniaus Gaono muziejus energingiau leistų prieš keletą metų pradėtų knygos „Gyvybę ir duoną nešančios rankos“ sąsiuvinį leidimą, kuriuose detaliau pasakojamos unikalios humanizmo istorijos.

Šioje knygoje spausdinamų sąrašų pagrindas yra keli šaltiniai: S. Binkienės sudaryta knyga „Ir be ginklo kariai“, iš JAV atkeliavusios martirologijos anketų kopijos, „Atgimime“ 1991-1992 metais spausdintas R. Ozolo iš JAV atvežtas J. Šmulskio straipsnis „Lietuvių kova dėl žydų laisvės“, J. Prunskio knyga ir t.t. Šiuose šaltiniuose spausdintas gelbėtojų pavardės mes galėjome perskaityti ir anksčiau. Vertinga, kad dabar tai galima surasti vienoje vietoje. Matyt didžiausią šio gėrio sąrašo vertę sudaro tai, kad pirmą kartą yra paviešinta Valstybinio Vilniaus Gaono žydų

muziejuje sukaupta medžiaga apie gelbėjimą, kuri čia yra suklasifikuota ne tik pagal gelbėtojų pavardes, bet ir pagal Lietuvos regionus.

Jau šiandien aišku, kad šie gėrio sąrašai ne vienam skaitytojui pasirodys per trumpi. Mat tie, kurie domisi žydų gelbėjimo Lietuvoje problema, ne taip seniai turėjo galimybę susipažinti su „A. Gurevičiaus sąrašais“. Kanadoje gyvenusio ir ilgus metus informaciją apie gelbėjimą rinkusio žurnalisto darbe, kuris Lietuvoje pasirodė 1999 metais, yra per šešis tūkstančius gelbėtojų pavardžių. Atrodytų, kad šis gėrio sąrašas, įvertinant tai, kad A. Gurevičius neturėjo galimybės naudotis Valstybinio Vilniaus Gaono žydų muziejaus fondose esančia medžiaga, turėtų būti dar skaitlingesnis.

Bet šios knygos sudarytojų garbei reikia pasakyti, kad jie nepasidavė dirbtinai didesnio gelbėtojų skaičiaus skelbimo pagundai ir tuo pačiu gelbėjimo idėjos kompromitavimui. Į šiuos gėrio sąrašus įtraukti daugiausia patikrinti duomenys, įvairiais informacijos šaltiniais pagrįstos gelbėtojų pavardės. Čia nerasime tokių lengvabūdiškų kaip A. Gurevičiaus sąrašuose dalykų, kai už Utenos gyventojų pasirašytą prašymą leisti auklėti vaikus gelbėtojų sąrašą atsidūrė... du tūkstančiai žmonių. Šiame sąrašą yra išvengta ir dvigubo tų pačių žmonių įtraukimo į sąrašus, kai vieną kartą jame patenka kaip konkretūs asmenys, o kitą kartą - kaip bevadžiai vietovės gyventojai ar įstaigos tarnautojai...

Neabejotinai bus ir tokių skaitytojų, kuriems šis sąrašas pasirodys per ilgas. Ir tai dėl kelių priežasčių. Tenka prisiminti 1998 m. sausio 20 d. vykusią knygos „Gyvybę ir duoną nešančios rankos“ prezentaciją. Tada J. Ronderis pareiškė, kad iki šiol nėra tiksliai apibrėžta, ką mes laikome žydų gelbėtoju. Toks neapibrėžtumas dalinai išliko iki šiol ir leidžia gan laisvai traktuoti žydų gelbėjimo sąvoką, toliau kelia ginčus ką mes laikome gelbėtoju. Ir šiame gėrio sąrašą galime išitikinti, kokia talpi yra sąvoka gelbėjimas...

(nukelta į 4 psl.)

■ JAV valstybės departamentas griežtai pasmerkė tai, kad Baltarusijos valdžia sulaukė šalies opozicijai skirtus kompiuterius, ir pareikalavo juos gražinti. Kaip pranešė Amerikos užsienio politikos žinybos sekretorius spaudai Richard Boucher, liepos 12 d. Baltarusijos milicija paėmė Amerikos kompiuterių įrangą, kuri buvo atsiųsta, pasak jo, nepriklausomam laikraščiui "Volnyj gorod", taip pat tyrimų centrui, susijusiam su "nevyriausybiniomis organizacijomis". Pasak jo, kompiuterių sulaikymas prieštarauja Baltarusijos vyriausybės tikinimams, kad prezidento dekretas netaikomas JAV pagalbai, teikiama remiantis dvišaliais susitarimais. Baltarusijos prezidentas Aleksandr Lukašenka teigia, jog artėjant prezidento rinkimams iš Amerikos kompiuterių steigiamas visą šalį aprėpiantis informacijos tinklas, kuris balsavimo dieną turėtų suteikti opozicijai galimybę paskelbti jo pralaimėjimą.

■ Per dvejus metus padėtis Čėčėnijoje nepagerėjo, mano Rusijos gyventojai. Siek tiek daugiau nei pusė apklaustų Rusijos gyventojų - 55 proc. - mano, jog būtinos ir pateisinamos kratos ir kovotojų paieškos operacijos, kurias Rusijos kariškiai rengia įvairiuose Čėčėnijos rajonuose. Vadina jas "beprasmiškomis ir nežmoniškomis akcijomis" 24 proc. atsakiusių, 21 proc. negalėjo pareikšti savo nuomonės šiuo klausimu.

■ Britanijos Karalienė Motina, rugpjūčio 4 d. švėsdama savo 101-ąjį gimtadienį, sužavėjo minias susirinkusių gerbėjų. Vos prieš porą dienų ji buvo išrašyta iš ligoninės kurioje, baiminantis mažakraujystės, jai skubiai buvo perpiltas kraujas. Karalienės Elizabeth II motina tvirtai stovėjo per škotų ir grenadierių gvardiečių parada, gyvai priiminėjo puokštes, atvirus bei vaikų sveikinimus ir visiškai nepasinaudojo už jos stovėjusių damų laikyta kėde. Vėliau šimtmetė, važiuodama karieta, pasveikino susirinkusią gerbėjų minią. Po karinio saluto Karalienė Motina išvyko dalyvauti tradiciniuose privačiuose šeimos priėmimuose.

ASF teatruose: pastabos apie du šaunius spektaklius

Alfonsas Nakas

Prieš porą mėnesių *Bay Med Plus* (tokia Panama City, FL seneliams "linksminti" organizacija) rengė ekskursiją į Alabamos Šekspyro festivalį (*Alabama Shakespeare Festival - ASF*), pasigėrėti Šekspyro fantastine muzikine komedija *A Midsummer Night's Dream* ("Vasarvidžio nakties sapnas"). Panorame važiuoti aštuoni mūsų telkinio tautiečiai. Autobuso laukė plento pakrašty, bet jis neatvyko. Manėme, ši sezoną liksia be "sapno". O vis dėlto, keturi iš aštuonių, Montgomery, AL, aplankė ir išgyvenom du spektaklius dviejuose teatruose.

Birželio 15-tos vakare *A Midsummer Night's Dream* spektakliu džiaugėmės Festivalio teatre, o birželio 16-tos popietėje stebėjom Noel Cowardo komedijos *Relative Values* pastatymą Pentagono teatre. Noriu keliomis pastabomis prisiminti kiekvieną atskirai.

"Vasarvidžio nakties sapnas" - viena populiariausių didžiojo Bardo komedijų Amerikoje, o galbūt ir pasaulyje. Ją mėgsta statyti ne tik pasaulinio garso teatrai, bet ir vidurinių mokyklų jaunimas.

Veikalo skaitytoja, o ypač jo žiūrovą teatre, sudomina pati pradžia, kai Atėnų kunigaikštis Theseus (čia vaidina Mark Damon Espinoza), apsuptas šviesias, brangias uniformas dėvinčių karių, nusprendžia, kad Egėjaus duktė Hermia (Tarah Flanagan) turi tekėti už nemylimo Demetrijaus (Aaron Harpold), kai ji myli Lysanderį (Robert Barry Fleming). Demetrijų ji siūlo draugei Helenai (Regan Thompson), Lysanderį karštai pamilusiai. Thesejui sprendimo nekeičiant, abi jaunos poros atsiduria girioje už Atėnų ir čia prasidės stebuklingi įvykiai. Elfų ir fėjų karaliaus Oberonas (vaizdas, valingas John G. Preston), supykęs

ant žmonos, karalienės Titanijos (Kathleen McCall), jai keršydamas pasitelkia pramušgalvį Pucką, kitaip vadinamą Robin Goodfellow (Chris Mixon) ir suteikia jam galią keisti žmonių jausmus. Užmigdytos įsimylėlių poros, Pucko kerų veikiamos, pabudę bėga nuo buvusių mylimųjų. Užkerėta Titanija pamilsta asilą ir jį glamonėdama juokina publiką.

Kitoje plotmėje, šeši Atėnų amatininkai ruošia vaidinimą kunigaikščio vestuvėms. Tas vaidinimas įvyksta po to, kai, Oberono įsakymu, Puck visus atverčia į laimingas mylinčias poras, kurios, ne tik kartu su Atėnų didikais, bet ir su nuolat kvatojančia spektaklio publika, tą vaidinimą vaidinime stebi.

Daug reiktų vietos spektaklį ir jo atlikėjus aptarti. Trumpai galiu pasakyti, kad buvo nepaprastai puikus "vasarvidžio sapnas" žiūrovams, be-

sigėrintiems profesiniu aktorių šmaikštumu ir tiesiog skraidančiu, visur suspėjančiu Pucku - Chris Mixonu, spektaklį stebint tik kelios dienos prieš vasarvidį. Kad dar nuostabiau "sapnuotume", scenos fone regėjome mėnulio pilnatį, tvyrančią virš Atėnų girios.

Po spektaklio, mes, keturi Sunny Hills lietuviai, pergyvenom ir kitą staigmeną: susitikome tris lietuvių karininkus iš Vilniaus, kurie už kelių dešimčių mylių nuo Montgo-

Scena iš spektaklio *Vasarvidžio nakties sapnas* (iš k. į deš.): John Preston ir Chris Mixon

mery mokosi JAV karinių dalykų. Na, ir vieno jų sužadėtinę, prieš dvi dienas atskridusią iš Vilniaus. Po spektaklio gal porą valandų su jais pasikalbėjome. Du, abu kapitonai, sakė sekančią dieną grįšią į Vilnių. Amerikoj stažavęsi septynis mėnesius. Trečiasis, kartu su sužadėtine, dar pasilieka. Spektaklis ir jiems labai patikęs.

Noel Cowardo (1899-1973) *Relative Values*, jau, galima sakyti, šiuolaikinė komedija, statoma 1950-jų stiliumi. Veikalo siužete - dar labai konservatyvi Anglijos aristokratija. Marshwoodo dvoro ponis, kontesė Felicity (Freddie Olster) negali prileisti, kad jos sūnus Nigel (Mark Damon Espinoza) vestų kino aktorę, Mirandą Frayle (Cathleen McCall). Per tarnaitę Mrs. Maxton (Sonja Lanzener) ir kitus, sūnau vedybas su aktore sutrukdė.

Čia rašančiam, veikalo neperskaičius, sunku buvo sekti

Scena iš spektaklio *Reliatyvos vertybės* (iš k. į deš.): Kathleen McCall ir Mark Damon Espinoza

Sugrįžimas į Paberžę

(atkelta iš 3 psl.)

žmogus. Bus atsižvelgta ir į jo prašymą nestatyti jo kambaryje jokių "poniškų" baldų. Mat yra labai prisirišęs prie savo itin kuklaus stalo ir krėslų, kurie keliauja su juo po Lietuvą, kad ir kur jis bedirbtų".

Tėvas Stanislovas tikisi, kad sutvarkytoje špitolėje atsirastų vietos ir varganiams vaikukams stovyklauti. Žinoma, juos reikės ir pavalgydinti. Todėl, anot jo, čia reikės ir nuotėkų surinktuvo, ir tualetų, ir vandens. Kol kas špitolę pasiekia tik elektra.

Tėvo Stanislovo piniginės paslaptys

"Visi stebisi, iš kur aš gavau tokį gausybę pinigų, kurių reikėjo Dotnuvos vienuolynui atstatyti, bažnyčiai suremontuoti ar Paberžės bažnyčios kompleksui išlaikyti. Bet čia nėra jokios paslapties, - tvirtino Tėvas Stanislovas. - Aš turiu ordino draugų svetur. Didžiųjų darbų Dotnuvoje pradžioje jie man atsiųsdavo markių. O prieš 11-12 metų už vieną markę gaudavau 120 rublių. O juk siųsdavo ne vieną, o šimtais. Antra priežastis yra ta, kad aš turiu ne dvi piniginės, o vieną. Iš tų pinigų, kuriuos žmonės palieka bažnyčios labui atvažiuojant krikštinti vaikų, tuoktis, aš nepasiimu sau nė cento. Na, nebent dantų pastos nusiperku ar arbatžolių, nes nieko kito man nereikia - duoda žmonės.

Bažnyčioje žmonės įpratę, kad aš niekada nerenku aukų - joms yra skirta aukų dėžutė. Visiems sakau, kad nederu kalbėti apie pinigus, kai atvažiuoja užsakyti mišių už mirusįjį ar jį palaidoti. Suradę laiko žmonės atvažiuoja vėliau ir praturtina

aukų dėžutę. Man visai nesvarbu, kiek jie aukoja (penkis litus ar daugiau), o svarbu, kad tie pinigai neatsiduria mano kišenėje".

Nelinksmos skyrybos su Dotnuva

Tėvas Stanislovas skubėjo iš Paberžės grįžti į Dotnuvą, nes jo laukė gal keliolika krikštų. Pakeliui jis gėrėdamasis žvalgėsi pro automobilio langus į suvešėjusius rugius, bulves, daugybę šiltnamių ir naujų sodybų. Anot jo, prie Dotnuvos sovietmečiu buvo įkurtas pirmasis kolūkis, pavadintas Marytės Melnikaitės vardu. Jos paminklas, beje, dar tebestovi. Niekas nenugriovė, nes, pasak Tėvo Stanislovo, čia kultūringi žmonės gyvena. Ir darbštūs. Antraip ir čia žemės ūkio bendrovės būtų subankrutavusios kaip kitur.

Apie šio krašto žmonių darbštumą, sumanumą kalba pakelėse ant kėdučių rauduojančių pomidorų ir įvairių rūšių agurkų kalnai. Tėvas Stanislovas sakė, kad čia žmonės moka ne tik dirbti, bet ir linksintis. Štai savaitgalio dienomis čia turėjo vykti "Agurkų šventė", kurioje renkamasi agurkų karalius. Tačiau kalbėdamas apie parapijiečių linksmybes, Tėvas Stanislovas nebuvo smagus. "Tiesą pasakius, ir skaudu, ir liūdina, kad turėsiu skirtis su Dotnuva. Skaudančia širdimi čia atėjau, o dabar skaudančia širdimi išeinu. Juk palieku ne tik vienuolyną, bažnyčią, bet ir žmones".

Nereikia abejoti, kad Tėvą Stanislovą mylintys žmonės susiras jį ir Paberžėje, iš kurios, jis, tiesą sakant, niekada ir nebuvo išėjęs.

aktorių sąmojus. O vienok, labai įdomu buvo stebėti aristokratų manieras, jų vienas kitam, ypač jauniems meilužiams, nenuoširdumą. Daugiausia juoko kėlė tarnaitės, pakeltos į kontesės "gimines" vaidybą, taip gambiai Sonjos Lanzener atliekamą. Stebino ir frakuotas, baltą rankšluostį, kaip garbės ženklą, ant kairės rankos, tarp alkūnės ir riešo persimetusi "liokajų" Crestwell (daugelį kartų anksčiau ASF pastatymuose matytą Philip Pleasants), su kuriuo skaitėsi ir dideli ponai.

Nuolatinis ASF lankytojus, ypač vyrus, stebino tai,

kad šią komediją režisuoja įžymi aktorė Greta Lambert. Geriau mes beveik visą matyti scenoje, ne užkulisuose...

P.S. Komedijos pavadinimo, jį paskelbęs, iškart neišverčiau. Taip todėl, kad "Reliatyvos vertybės", arba "Sąlyginės vertybės" vargu ar atitiktų veikalo prasmę. Veikiausia šmaikštuolis Noel Coward pavadinimą paliko spelioti tarp "sąlyginių" ir tarp aristokratų "giminystės" vertybių, nes juk veikalo aristokratai darė viską, kad kažkokia nevertinga aktorė į jų tarpą neįsibrautų.

A. Nakas

Rimantas Stankevičius

GĖRIO STATISTIKA

1

(atkelta iš 3 psl.)

Kita priežastis, dėl ko šie sąrašai kam pasirodys per ilgi yra ta, kad yra žmonių, kurie vieninteliu patikimu žydų gelbėjimo matu laiko Jad Vashem institutą (Jeruzalė) įteikiamus apdovanojimus - "Pasaulio Tautų Teisuolių" vardus.

Pagal išgelbėtųjų pareiškimus, liudijimus, nuo 1963 metų šie garbingi vardai autoritetingos komisijos sprendimu yra suteikiami žmonėms, gelbėjusiems žydus, rizikavusiems savo ir artimųjų gyvybėmis.

Suprantama, kad liudijimus Izraelio valstybės apdovanojimui apie žydų gelbėjimą daugelį metų turėjo galimybių pateikti šioje ir geriausiai atveju kitose laisvojo pasaulio valstybėse gyvenantys, žinantys apie tokį apdovanojimą išgelbėtojų, jaučiantys poreikį pagarsinti gelbėjimo istoriją, įamžinti savo gelbėtojų atminimą. O tokių žmonių dėl pačių įvairiausių priežasčių skaičius lyginant su bendru išgelbėtojų skaičiumi galėjo būti ribotas. Lietuvoje gyvenę išgelbėtojai net ir norėdami praktiškai negalėjo pasinaudoti galimybe kreiptis į šį centrą ir dėl vyravusių po 1967 metų politinių santykių tarp TSRS ir Izraelio. JAV ir kitose valstybėse gyvenantys išgelbėtojai irgi nelabai naudojo šią galimybę. Kai kurie Lietuvoje gyvenusieji išgelbėtojai tik atkūrus nepriklausomybę, tai yra atsiradus realiai galimybei, kreipėsi į Jad Vashem centrą, liudydami apie savuosius gelbėtojus. Tad iki 1990 metų Pasaulio

Tautų Teisuolių vardai buvo suteikti 168 Lietuvos piliečiams, o 2000 m. pabaigoje jų skaičius jau siekė 455.

Visus šiuos apdovanojimus mes surandame šiame gėrio sąrašė su dviem raidėmis - JV - šalia pavardės.

Bet kodėl žydų gelbėjimo matas ir arbitras turi būti tik Jad Vashem suteikti Pasaulio Tautų Teisuolių vardai? Kol patikimos informacijos šaltinius apie gelbėjimą galima buvo laikyti tik šios institucijos duomenis, tokią poziciją galima buvo suprasti. Bet dabar daugelyje valstybių, kuriose vyko žydų gelbėjimas, vienur anksčiau, kitur vėliau yra įsteigtos šiuos procesus tiriančios institucijos. Taip nuo 1992 metų yra ir Lietuvoje. Sunku paneigti, kad išsamius tyrimus ir išvadas atlikti šalyje, kurioje buvo gelbėjama, yra lengviau nei Jad Vashem centre. Manėčiau, kad tikrąjį žydų gelbėjimo mastą geriau atspindi valstybėse, kur vyko gelbėjimas, sukaupiti duomenys. Todėl suprantama ir kartu sveikintina praktika rašant apie gelbėjimo mastą Lietuvoje remtis Valstybinio Vilniaus Gaono žydų muziejaus duomenimis, kaip tai daro S. Ginaitė ar S. Atamukas.

Gelbėjimo epizodų fiksavimas, ginčas tarp mažai ir daug gelbėjimo klausimu, vienos ir kitos pozicijos šalininkų kova dėl eilutės ar pavardės gėrio statistikoje vyksta jau ne pirmi metai...

Ta tema rašyti buvo pradėta tuoj pat po karo. Lietuvoje pirmieji gelbėjimo epizodai ir pirmosios gelbėtojų pavardės buvo paskelbtos spaudoje. O pirmasis išsamesnis iki šiol žinomas darbas apie tai yra Vokietijoje, 1946 m. gegužės 15 d. S. Lukauskaitės-Jasaitienės pranešimas VLIK'ui, kuris tapo sudedamąja platesnio pranešimo - "Lietuvių-žydų santykių klausimu" dalimi. S. Lukauskaitė-Jasaitienė teigė: "gelbėti tekdavo ne tik pažįstamus, bet ir nepažįstamus asmenis, todėl užmiršta daug gelbėjimo atsitikimų ir aplinkybių. Taip pat esu tikra, kad šiauliuose žydus gelbėjo nuo mirties ir teikė jiems visokeriopą paramą šimtai, o gal net ir tūkstančiai lietuvių".

Patikimumo ir įtaigumo šios autorės teiginiai suteikia tai, kad ji nebuvo stebėtoja, bet pati aktyviai dalyvavo gelbstint žydus šiauliuose.

Vėliau 1947-1948 m. Vokietijoje - Gross Hesepe, Rothenburge, Weidene ir kitose pabėgėlių stovyklose buvo pildomos ir renkamos anketos: "Ką tamsta žinai apie žydų globą Lietuvoje nacių okupacijos laikais?" Jose fiksuoti žydų gelbėjimo atvejai ir jų gelbėtojai iš visos Lietuvos. Anketose yra pateikta per penkis šimtus žydų gelbėtojų pavardžių ir daugiau kaip tūkstantis du šimtai išgelbėtų žydų pavardžių. Platesnė publikacija apie žydų gelbėjimą su konkrečiomis gelbėtojų pavardėmis galima surasti Chicagoje leistame laikraštyje "Naujienos", 1948 ir 1949 metų numeriuose J. Šalnos pavarde skelbtuose straipsniuose "Lietuvių kova dėl žydų laisvės". Ten be kita ko teigiama:

"...daugybė įvairių sluoksnių lietuvių tuoj ėmėsi gelbėti žydams, juos gelbėti nuo mirties nasrų, slėpti ir užtarti kur galima (...) Tik žymi dalis gelbėtojų likosi Lietuvoje, o atsidūrusieji tremtyje savo prisiminimus neskleidžia, manydami, kad tat per anksti".

Šiuose straipsniuose surandame žydų gelbėtojų pavardės ir išsamiau aprašytus gelbėjimo epizodus, kurie Lietuvoje buvo pagarsinti tik po poros dešimtmečių S. Binkienės sudarytoje knygoje "Ir be ginklo kariai": O. Šimaitė, Br. Gotautas, J. Stakauskas, J. Rutkauskas ir kiti.

Žydų gelbėjimo tema rašyta ir buvusio VLIK'o pirmininko M. Krupavičiaus straipsniuose "Lietuviai - naikinamų žydų gelbėtojai" ("Tėviškės žiburių" 1962 metų 6-10 numeriuose). Viena iš M. Krupavičiaus išvadų: "Visa lietuvių tauta su savo išsilikusiomis organizacijomis, įstaigomis: Laikinąja Vyriausybe, buv. Vyriausybės nariais, Kat. Bažnyčia, lietuviškąja spauda, partijomis ir visa visuomenė buvo priešiną nacių politikai ir metodams, taikomiems žydams, žydus rėmė ir gelbėjo bei juos užjautė".

(bus daugiau)

SVEIKATOS KERTĖ

Biologinė pataisa

(pradžia nr. 29)

Todėl šį reiškinį priimtinau vadinti pažeidimu. Kas vyksta, kai žmogaus energija pažeidžiama. Visų pirma reikia pridurti, kad bioenerginis laukas - tai žmogaus energijos "trafaretas": koks bioenerginis laukas, tokia žmogaus psichinė ir fizinė būseną. Kai energija pažeidžiama, po kurio laiko pradeda gesti ir žmogaus psichinė bei fizinė sveikata. Žmonės, skleidžiantys gerą energiją, neserga, pavyzdžiui, giliomis depresijomis. Paprastai pakanka pataisyti paciento energiją ir depresijos ima nykti. O po kurio laiko netgi galima atsisakyti (arba nors apriboti) antidepresantų vartojimą. Ekstrasensas - bioenergetikas - iš esmės "gydo" energinį žmogaus kūną. Kai energijos trafaretas yra atkuriamas, fizinis kūnas irgi "pasitempia". Tada ir įprastas tradicinis medicininis gydymas yra daug sėkmingesnis, o kai kurios ligos gali išnykti net be medikų įsikišimo.

Be sveikatos sutrikimų pažeista energija gali sukelti ir kitų padarinių žmogaus gyvenime. Stengdamiesi paveikti gyvenimo situaciją ir pakeisti ją pagal mūsų poreikius, mes per valią išreiškiame ketinimą, kuris, kaip jau buvo minėta anksčiau, yra veikiant bet kokios magijos jėga. Kiekviena situacija turi savo energiją ir gali būti pakeista veikiant stipresnei energijai, kylančiai iš energiškesnės asmenybės. Jei energija pažeista, valia nepasizymi pakankama energija, ketinimas neturi jėgos ir situacijos vyksta nekontroliuojamos žmogaus,

kad ir kaip jis besistengtu išspręsti savo problemas. Valia pavirsta nenaudinga tuščiu užsispyrimu. Tada sakoma, kad žmogui nesiseka, nes jį "nužiūrėjo" arba "prakeikė" (bet teisingiau sakyti - "pažeidė energiją"). Egzistuoja daug įvairių paprastų ir sudėtingų metodų, pratimų ir patarimų, padedančių visą laiką išsaugoti gerą energiją. Pasidalyti tik kai kuriais, labiausiai iš jų prieinamais.

Paprasčiausias būdas padidinti savo bioenerginio lauko intensyvumą yra "pasisemti energijos" iš medžių, tokių kaip pušis, beržas, ąžuolas. Nepatariu energijos semtis iš eglių, topolių arba drebulių - poveikis greičiausiai būtų neigiamas. Geriausia tai daryti prisiglaudus prie medžio: iš pradžių nugara, tada, praėjus kelioms minutėms, pasisukti ir prisiglausti krūtine, nes jos viduryje yra energijos centras, turintis ryšį su gamta. Be to, svarbu, kad dirbtų vaizduotė: įsivaizduokite ir pasistenkite pajusti, kaip per jus teka energijos srautas. Kaip dažnai reikia "išsikrauti", jūs pajusite patys. Taip gali būti kartą ar du per dieną, o gal tik kartą per savaitę. Netgi paprasčiausias pasivaikščiojimas pušyne, ąžuolyne ar beržyne teigiamai veikia žmogų. Egzistuoja nuomonė, kad pasisavinti iš medžių energiją yra neetiška. Taip manyti yra absurdiška, kaip kad sakyti, jog neetiška "ryti gamtą" pusryčiams, pietums ir vakarienei, t. y. valgyti. Mes esame gamtos dalis ir tik ji mus viskuo aprūpina.

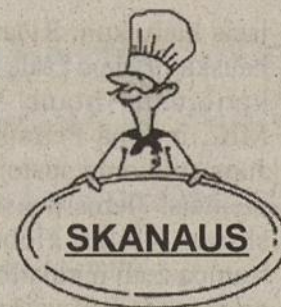
(bus daugiau)
Dr. R. B.

Razinių pyragas

3 kiaušiniai,
1 stiklinė cukraus,
0,5 l grietinės,
1 šaukštelis sodos,
razinos, aguonos, kakava (pagal skonį),
miltai

Iš nurodytų produktų suminkyti teslą. Kepimo formą iškloti vaškiniu popieriumi ir

patepti sviestu ar margarinu. Sudėti teslą, kepti labai karštoje orkaitėje.

Silkių suktinukai

2 silkės,
2 svogūnai,
2-3 džiovinti grybai,
2 šaukštai aliejaus,
citrina,
druskos,
pipirų,
petražolių arba porų

Silkes išmirkyti, išvalyti, išimti kaulus, perpjauti išilgai. Jų puseles apibarstyti susmulkintomis petražolėmis, apšlakstyti

citrinos sultimis, aptepti aliejumi ir 1-2 val. palaikyti šaldytuve. Paruošti įdarą: svogūnus nulupti, supjaustyti šiaudeliais ir pakepinti aliejuje, sudėti šiaudeliais supjaustytus virtus grybus, įberti pipirų, pasūdyti, dar kelias minutes pakepinti.

Ant silkės puselės dėti atausio įdaro ir susukti, persmeigti gvazdikėliu arba pagaliuku. Suktinukus skersai perpjauti per pusę.

Clevelando lietuvių gyvenimo įvykiai

Aurelija M. Balašaitienė

Š. m. birželio 17 dieną kartu su latviais ir estais Clevelando lietuviai labai iškilingai paminėjo tragiškųjų birželio išvežimų šešiasdešimties metų sukaktį. Buvo giedami himnai, kalbamos maldos, klausoma dvasiškųjų skaitinių iš Švento Rašto, o vėliau buvo labai gražiai pasivaikšinta Clevelando latvių liuteronų parapijos svetainėje. Po minėjimo sekė įvairūs posėdžiai ir kiti veiklos įvykiai.

Liepos 13 dieną Clevelando auditorijoje buvo iškilingai ir linksmai atšvęstas senatoriaus George Voinovich 65-asis gimtadienis. Erdvioje, baltomis ir JAV vėliavomis išpuoštoje salėje susirinko virš 700 asmenų, užsisakiusių stalus, ant kurių buvo stambūs užrašai. Pasirodo, kad Clevelande gyvenančios Europos šalių mažumos sudarė didžiąją svečių skaičių. Lietuviai turėjo du stalus, o visi baltiečiai net penkis. Lietuviai stalą puošė didoka iškaba: "Lithuanian Community". Už vieno lietuvių stalo sėdėjo LB valdybos vicepirmininkas dr. Viktoras Stankus, LR garbės konsulė Ingrida Bublienė, Clevelando LB valdybos pirmininkė Mylita Nasvytienė, ALTos pirmininkas Algimantas Pautienis, poluliari visuomenininkė Dalia Puškorienė, šių eilučių autorė, John Borkowski, didelis lietuvių bičiulis, einąs Ohio valstijos lenkų kongreso prezidento pareigas.

Nuo pat tų dienų, kai George Voinovich dar buvo Clevelan-

Senatoriaus George Voinovich 65-rių metų sukaktuvių pagerbimo metu (iš k. į deš.): dr. Viktoras Stankus, LR garbės konsulė Ingrida Bublienė, žurnalistė Aurelija Balašaitienė, John Barkovski, ALTos pirm. Algimantas Pautienis ir Clevelando LB valdybos pirm. Mylita Nasvytienė

do miesto meru, jis buvo labai palankus mažumoms, labai rėmė lietuvių, dalyvavo minėjimuose ir renginiuose. Jis buvo išrinktas Ohio valstijos gubernatoriumi tokia didžiule balsų dauguma, kad visoje Amerikos žiniasklaidoje tai buvo pastebėta. Paskui jis buvo išrinktas į JAV Senatą. Senate jis labai aktyviai remia Baltijos respublikų įstojimą į NATO, todėl netenka stebėti, kad didoką dalį atvykusių svečių sudarė mažumų atstovai, nežiūrint aukštos kaimo kainos - 65 dolerių asmeniui. Iš pradžių visi vaišinosi skaniais pietumis, užsigardžiuodami kava ir pyragaičiais, o salės šone veikė baras. Pagaliau prasidėjo oficiali programa. Sugiedojus Amerikos himną, sukalbėjus ištikimybės priesaiką, vienas dvasiškis perskaitė religinio turinio invokaciją, o populiarius televizijos aktorius Drew Carey išsamiai nupasakojo solenizanto charakterį ir darbus. Paties solenizanto kalba buvo turininga, su humoru žiupsniu protarpiais, ir ji buvo palydėta triukšmingomis ovacijomis, kas buvo vėl pakartota, kai jis išvedė savo žmoną šokti. Oficialiai daliai pasibaigus, svečiai neskubėjo skirstytis, vis dar užkandžiaudami, užsigerdami kava ar bare gaunamais gėrimais.

Sekančią dieną žavioje Erie ežero pakrantės gegužinių vietoje įvyko naujai atvykusių lietuvių organizacijos "Gija" penkerių metų sukaiktis jubiliejinė gegužinė. Svečiai buvo vaišinami šašliku, daržovėmis, salotomis, vaisių kompotu ir buvo galima gauti kavos su pyragaičiais bei įvairių gėrimų. Susirinkusius nepaprastai maloniai savo muzika

Vitaminas C
sukelia mutacijas

Vitaminai naudingi ne visada ir ne visiems. Vitaminas C tam tikrais atvejais ne saugo nuo kenksmingų medžiagų, o atvirkščiai, provokuoja DNR mutacijas. Šis Pensilvanijos universiteto darbuotojų atradimas gali sužlugdyti mokslininkų planus naudoti vitaminus vėžio gydymui. Paašškėjo, kad vitaminas C, sąveikaudamas su kai kuriomis medžiagomis organizme, gamina pavojingus komponentus. Šie junginiai gali pažeisti genetinę medžiagą. Kad kol kas neaišku, ar organizme vyksta tokie pat procesai, kurie užfiksuoti laboratorinėmis sąlygomis, tačiau tai verčia labai susimąstyti. Kol kas mokslininkai nesiūlo atsisakyti vitaminų, ypač jei jie gaunami su natūraliais produktais. Tačiau su eile savanorių bus kruopščiau tiriama vitamino C poveikis žmogaus organizmui. CNN

Švedijos lietuvių bendruomenė pavasarį išsirinko naują valdybą: pirm. Ramunė Molytė, sekr. Eugenija Griff, išd. Virginija Langbakk ir valdybos narys Antanas Romas. Pirmininkė R. Molytė atsiuntė laišką PLB ryšininkei Europai. Ji rašo: „Dėkoju už atsiųstas knygas mūsų lietuviškai mokyklėlei Stockholm. Mokykloje yra apie 20 vaikų ir 4 mokytojos, kurios dirba pasikeisdamos visuomeniniais pagrindais. Lietuvių bendruomenė džiaugiasi mokykla, skatina jos veiklą, stengiasi padėti jai knygomis ir lėšomis. Vienas iš artimiausių valdybos darbo užduočių yra surasti pastovų finansavimą mokyklai per Švedijos fondus ir programas. Dabartinė valdyba stengiasi planuoti ir priimti bendrus sprendimus, ruošia ilgalaikę SLB veiklos strategiją bei planuoja projektus ryšiams su Lietuva ir Švedija plėsti. Ruošiamės dalyvauti rugpjūčio mėnesio LB susitikime Seinuose.“

Šauniai veikia Vengrijos LB. Jos pirmininkas Sigitas Povilaitis rašo: „Mūsų bendruomenė nėra didelė. Branduolį sudaro Budapešto lietuviai, bet neseniai į mūsų veiklą įsijungė jaunosios kartos išeiviai iš Lietuvos, pirmosios dvi grynai lietuviškos šeimos. Vasario 17 d. šventėme Lietuvos nepriklausomybės šventę kartu su ambasadą. Šventė pavyko labai gerai, sulaukėme apie 100 svečių. Buvo atvykęs Kauno styginis kvartetas. Kovo 11 d. padarėme metinę ataskaitą ir paplanavome šių metų programą. Rūpestį kelia mūsų jaunoji karta, kurių dauguma sudaro jaunimas vyresnis nei 15 metų ir daugumas nemoka lietuviškai. Daviau pasiūlymą, įtraukti juos į PLJS veiklą. Gegužės 11 d. mūsų buvęs pirmininkas, žymus fotografas, keliautojas Paulius Normantas atidarė savo naujausių foto darbų parodą. Gegužės 12 d. surengėme iškylą į gamtą, prie gražių Dunojaus vingių ir kalvų. Prie mūsų iškylų prisijungė lietuvių-vengrų kultūros draugijos pirm. Marija Rubazevičienė iš Lietuvos.“

Nuolatinis ryšys su PLB valdyba taip pat palaiko Prancūzijos LB valdybos pirmininkė Inga Januitytė-Lanchas, Olandijos LB valdybos pirm. Asta Balčiūnaitė-Helsper, Italijos LB ryšininkas Saulius Kačiulis, Belgijos LB valdybos pirmininkas dr. Darius Oliškevičius bei Vokietijos LB valdybos nariai su pirmininku A. Šiugždinu.

Vasario 16-osios gimnazija birželio 23 d. atšventė ne tik Jolinos, bet ir mokyklos 50 metų jubiliejų progą suorganizavo buvusių mokinių bei mokytojų suvažiavimą. Atvyko virš 1000 svečių. Akademijoje šalia kitų kalbėtojų, prasmingą kalbą pasakė buvęs PLB pirmininkas Bronius Nainys. PLB valdybą atstovavo kun. Edmundas Putrimas, buvęs šios gimnazijos kapelionas. Parke iškilingai atidengta „Geležinio vilko“ skulptūra, kurios autorius yra Julius Radtke. Meninę programą išpildė gimnazistai. Buvo galima aplankyti mokinių dailės parodą, fotografijos parodą, pasižūrėti kun. J. Dėdino susuktus filmus iš senų laikų. Vakare didžiulėje palapinėje koncertavo buvusieji mokiniai su savo grupėmis.

NAUJOS KNYGOS

Michel Cunningham. TOS VALANDOS. Vilnius, Rašytojų sąjungos leidykla, 2001.

Romanas yra savotiška moters dvasios gelmių studija, tai pasakojimas apie garsiąją rašytoją Virginiją Wulf, knyga prasideda nuo jos savižudybės.

Mėginama atspėti paslaptį, kodėl talentinga moteris, sulaukusi pripažinimo, nusizdo. Kokia paslaptis gaubia šią asmenybę. Romane veikia ne tik rašytoja bet ir jos kūrinio herojės. Knygoje įdomiai pasakojama apie trijų moterų likimus, gyvenimus, autorius nebijo kalbėti apie moterų meilės santykius.

Tai knyga apie moterų sielų gelmes, kurių kartais nesuvokia ir pačios moterys. Autorius pasirodo kaip puikus psichologas ir analitikas.

J. Dusevičiūtė

Lietuvos studentai
važiuoja dirbti užsienin

Kiekvieną vasarą tūkstančiai Lietuvos studentų vyksta padirbėti į užsienio valstybes, o dauguma - nori papulti į išsvajotąją Ameriką. Ir šiemet jau susilaukėme pirmųjų tokių kregždžių šiame krašte: birželio 13 d. SAS bendrovės lėktuvu Kopenhaga-Chicago jau atvyko pirmieji tokie studentai, kurie čia bandys užsidirbti dolerių tolimesnėms studijoms Lietuvoje, o kai kurie, žinoma, nuspręs ilgčiau čia padirbėti bei pasižmonėti.

“Siūlome darbą Amerikoje”, “garantuojame, kad gausite vizas”, “praleisk vasarą Valstijoje”, - tokių ar panašių skelbimų praėjusį pavasarį buvo galima matyti Lietuvos spaudoje, skelbimų lentoje ar interneto puslapiuose. Teko matyti bent kelis rašinius elektroniniame studentų laikraštelyje “Studentas.lt”, kur savo patyrimu apie gyvenimą ir darbą Dėdės Semo

krašte dalinosi keli jau anksčiau šiam krašte pabuvoję studentai.

“Dauguma studentų mano, kad gyvenimas Amerikoje - pasaka. Ar tikrai? Gerai, jei važiuoji su draugais - ir drąsiau, kur lietuvių pas pažįstamus žmones - jie tikrai tau padės”, - taip teigia anksčiau minėtame internetiniame laikraštelyje Martynas Banionis.

O toliau šis vyras dar labiau perspėja Amerika susidomėjusius tautiečius: “Tačiau pabandykite įsivaizduoti tokią situaciją. Nuvykę į Ameriką tų turi

tik du dalykus - darbą ir gyvenamą vietą. Nieko nepažįsti, niekas nepažįsta tavęs. Jokių draugų ar draugių, esi vienui vienas. Ryte eini į darbą, vakare grįžti, pažiūri televizorių ir eini miegoti. Jei nėra dvidešimt vienerių, tai net alaus negali išgerti. O jei yra, tai negi gersi su savo atvaizdu veidrodyje?”

Laura Liudvinavičiūtė apie savo patyrimą už Atlanto taip pasakoja.

“Ši kelionė - tai vienas iš didžiausių mano patirtų išpūdžių. Kaip dauguma studentų dirbau juodą darbą - apie 8 val. viešbutyje kambarius tvarkydama, po to dar 8 val. parduotuvėje prie kasos bei prekes išdėliodavau.

Tačiau galite rinktis ir daug kitokių darbų - jų ten netrūksta. Galite dirbti atrakcionuose, prižiūrėti senelius, indus plauti ar būti padavėja(u) ir t.t. Darbas mane išvargino, nes miegodavau per parą 3-4 val. (išskyrus išėigines). Tačiau kokie pinigėliai... studentai parsiveža (nukelta į 6 psl.)

Worcester, MA

Kunigų marijonų išleistuvės

Staigus ir netikėtas pasikeitimas per trumpą laiką įvyko Šv. Kazimiero lietuvių parapijoje Worcester, MA. Negalvojome, kad liepos 8 d. jau ruošime kunigams marijonams išleistuves, nes vietos vyskupo Daniel P. Reilly, D.D., patvarkymu nuo birželio 17 d. mūsų parapijos klebono pareigas eina kunigas Ričardas-Algimantas Jakubauskas. Kunigai marijonai - parapijos administratorius kun. Antanas Nockūnas, MIC, ir vikaras kun. Jonas Petrauskas išvyksta. Jie mūsų parapijai vadovavo 29 metus ir atliko daug gražių ir didelių darbų.

* * *

Kunigas Jonas Petrauskas, MIC, - galima sakyti, yra Naujosios Anglijos sūnus. Čia praleido beveik visą savo gyvenimą. Gimė 1916 m. gegužės 13 d. Gardner, MA. Baigęs aukštesniąją mokyklą, Marianopolio Thompson, CT, kolegiją ir Marijonų kunigų seminariją Hinsdale, IL, buvo išventintas kunigu vienuoliu 1943 m. rugpjūčio 8 d.

1946-1948 m. studijavo Marguette University ir įsigijo lotynų kalbos magistro laipsnį. Du kartus paskirtas Marianopolio kolegijos direktoriumi. Jam vadovaujant kolegija pasiekė rekordinį studentų skaičių, 1962 m. pristatyta Šv. Jono salė, 1966 m. praplėsti akademijos pastatai ir 1968 m. sporto salė.

1987 m. rugsėjo mėnesį kun. Jonas Petrauskas paskirtas vikaru į Šv. Kazimiero lietuvių parapiją Worcester, MA. Šioje parapijoje 1993 m. rugpjūčio 22 d. šventė savo kunigystės Aukso jubiliejų.

1994 m. sausio 31 d. išvyko iš jos. Apsigyveno Gardner, MA, miestelyje savo gimtuose namuose.

1995 m. marijonų vienuolijos provincijolo kun. Donald Petrachio paskyrimu kun. J. Petrauskas, MIC, grąžinamas atgal į Šv. Kazimiero lietuvių parapiją vikaro pareigoms. Jose išbuvo iki 2001 m. birželio 17 d. kada parapijos vadovavimą perėmė ne vienuoliai kunigai.

Visi mylėjome kunigą Joną, ypač Lietuvos Vyčių 26-ta kuopa, kurios buvo dvasios vadas. Žavėjomės kunigo Jono, MIC, nuolankumu, paprastumu, nusižeminimu ir meile visiems. Gėrėjomės jo pamokslais per mūsų tautines šventes, nekalbant apie sekmadienius. Daugiau kaip 40 metų savo kunigiško gyvenimo praleido dirbdamas su jaunimu - studentais Marianopolio kolegijoje. Jis pašventė visiems savo jėgas, energiją ir sveikatą.

2001 m. birželio 29 d. kun. Jonas Petrauskas išvyko atgal į jo numylėtą Marianapolį, kuriame artėjant gyvenimo saulėlydžiui turės daugiau laiko pamąstyti ir pasigėrėti atliktais per visą kunigišką gyvenimą brandaus darbo vaisiais. O mes, mielas kunige, labai pasigėsimės Tavęs.

Kunigas Antanas Nockūnas, MIC, yra Lietuvos žemės sūnus - Marijos Žemės. Gimė Alksninės parapijoje, Egliškių kaime, Marijampolės apskrityje. 1944 m. Raudonajai armijai grįžtant į Lietuvą karo audrų sukury atsiskyrė nuo šeimos ir pateko į Vokietiją.

1948 m. atvyko į JAV, ir įstojo į Lietuvių marijonų kongrega-

ciją. Pradėjo studijas jų vadovaujamoje kunigų seminarijoje Hinsdale, IL. 1954 m. išsiųstas studijoms į Romą, ten 1957 m. buvo išventintas kunigu-vienoliu. 1960 m. paskirtas mokytoju Marianopolio kolegijoje, Thompson, CT. Dėstė prancūzų ir lotynų kalbas. 1963 m. perkeltas į marijonų kongregacijos centrą Chicagoje. Ėjo provincijos sekretoriaus pareigas ir dirbo prie įvairių "Draugo" darbų 12 metų.

1975 m. prasidėjo kun. Antano Nockūno MIC, nauja darbo sritis - pastoracija parapijose.

1994 m. vasario 1 d. atvyko į Šv. Kazimiero lietuvių parapiją Worcester, MA, vikaro pareigoms. Klebonu buvo kun. Vincentas Parulis, MIC, kuris netikėtai trumpą laiką sirgęs 1996 m. mirė.

Vikaras kun. Antanas Nockūnas, MIC, buvo paskirtas Šv. Kazimiero lietuvių parapijos administratorium, bet šios pareigos ne kunigui Antanui, MIC. Jis, pilna žodžio prasme, kunigas vienuolis ir jam tik vienuolyne gyventi, o ne parapijai vadovauti. Vis dėlto jose išbuvo iki 2001 m. birželio 17 dienos.

1997 m. balandžio 26 d. šventė pastoracinio darbo Dievo ir žmonių tarnyboje 40 metų sukaktį. Suroštas sukaustytininkui pagerbimas. Pabaigoje žodį tarė parapijos vikaras kun. Jonas Petrauskas, MIC, įpindamas gražaus humoro, apibudino kun. A. Nockūną, MIC, dabartinį jo "bosą" kaip gilaus pamaldumo ir paprastumo kunigą, rūpestingą ligonių lankytoją nepaisant daugybės parapijos darbų. Šiuose žodžiuose išsakytas visas...

Linkime kunigui Antanui, MIC, laimingos kelionės į naują pastoracijos vietą Plano, IL, ir sėkmingai apaštalaute joje, o mes dažnai prisiminsime Tave maldose.

* * *

Tai paskutiniai du kunigai marijonai, kurie dirbo pastoracijos darbą mūsų parapijoje. Su liūdesiu su jais atsisveikinome. Liepos aštuntosios sekmadienio popietė buvo visiškai skirtinga nuo eilinių sekmadienių. Po pietų prie bažnyčios rikiavosi žmonės ir visi skubėjo į parapijos salę. Prisirinko beveik pilnutėlė. Stalai vargonininkės Onos Valinskienės buvo skoningai papuošti, ant jų pastatytos mėlynos gėlytės. Atvyko ir Aušros Vartų parapijos klebonas kun. Alfonsas Volungis, būrelis jo parapijiečių, Nekalto Marijos Prasidėjimo vienuolijos iš Putnam, CT, provinciolė seselė Paulė ir seselė Margarita. Kartu su jomis ir prelatas Bertašius. Brolis Brian Manian, MIC, Marianopolio namų viršininkas iš Thompson, CT. Parapijiečių buvo daugiausia. Netrukus nau-

jasis kleb. kun. Ričardas Jakubauskas įlydėjo į salę laukiamus kunigus: Antaną Nockūną, MIC, ir Joną Petrauską, MIC. Juos sutikome sustoję aplodismentais. Jiems atsisėdus į paskirtas vietas klebonas tarė trumpą žodį ir sukalbėjo maldą prieš pradėdant vaišes.

Lietuvos Vyčių 26-tos kuopos pirm. Vivian Rodgers buvo šio renginio vedėja. Nuaidėjo "Ilgiausių metų" su "Valio" linkėjimais. Vyčių kuopos vardu sveikino kunigus, ypač kunigą Joną, MIC, kuris buvo kuopos dvasios vadas. ALRK Moterų sąjungos vardu sveikino pirm. Aldona Jakniūnaitė ir dvasios vadui kun. Antanui, MIC, įteikė dovanėlę.

Įdomiai kalbėjo seselė Margarita, kuri su kunigu Antanu po antrojo Pasaulinio karo gyveno Hanau lietuvių pabėgėlių stovykloje Vokietijoje ir kartu gimnazijoje mokėsi vienoje klasėje. Visuose dėstomuose dalykuose Antanukas ėjo penketukais (čia Amerikoje sakykite šimtukais). Buvo vadinamas "Narcizas". Tai gambiausias mokinys klasėje, kurioje jis praleisdavo beveik visą laiką, įskaitant ir pertraukas. Pas jį bėgdavo mokiniai, ypač mergaitės prašyti padėti paruošti algebrą, geometriją, fiziką. Kartais apie 20 mokinių jį apstodavo ir visiems Narcizas padėdavo, niekada nesupykdamas. Pasižymėjo nuolankumu, kūrklumu, kalbėjo keturiomis kalbomis. Dievas jį brandino stebuklingu būdu ir jo kelias buvo ypatingas. Linkėjo ir toliau kunigui Antanui eiti jam skirtu Dievo keliu. Ir vėl susitiksiame, o kunigas Jonas, MIC, gyvena kaimynystėje - pasimatyti dažnai.

Parapijos tarybos pirm. Stephen Walinsky, Jr., perėjo suglaustai kunigų marijonų nueitą pastoracijos kelią mūsų parapijoje per 29 metus. Kunigas Antanas, MIC, kalbėjo trumpai, bet tiksliai angliškai. Pasigėrėjo gausiai susirinkusiais svečiais ir padėkojo už atsilankymą.

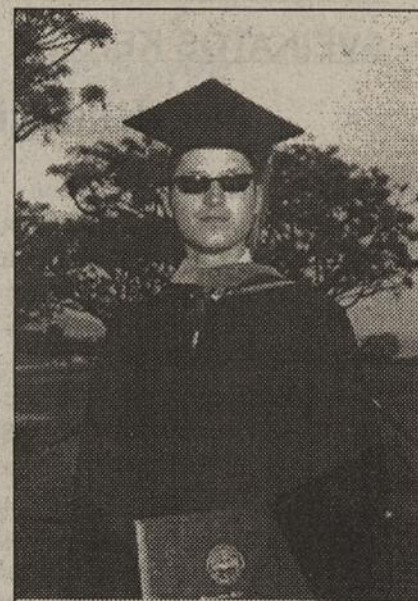
Kunigas Jonas, MIC, savo kalbą pradėjo lietuviškai. Nu-kėlė mūsų mintis į tolimą praeitį ir išryškino Šv. Kazimiero lietuvių parapijos veiklą nuo senų laikų ir teikiama kunigams marijonams visokeriopą pagalbą, ypač jų kūrimosi Marianapoly, Thompson, CT, stadijoje. Galima sakyti, tai vyko iki šių laikų. Šią bažnyčią pastatė kun. Jonas Jeronimas Jakaitis. Tuo laiku dar nebuvo vienuolis marijonas, bet vėliau juo tapo. Nepaprastai uoliai rėmė klebonas kun. Augustinas Petrakis, visose marijonų būdose teikė pagalbą. Marijonų provincijolas kun. Donald Petrakis, MIC, už tas visas geradarys per ilgus metus padarytas tėvams marijonams prašė, kad kunigas Jonas padėkotų nuoširdžiai Šv. Kazimiero parapijai ir parapijiečiams, ir kad tas mus jungiantis ryšys pasiliktų gyvas visada.

Vivian Rodgers - vedėja kvietė visus vaišintis, pasidalyti mintimis su išvykstančiais kunigais, o mums tikrai gaila, kad palieka. Prie vaišių paruošimo dirbo Lietuvos Vyčių 26-ta kuopa, skautės, ALRK Moterų sąjunga, Dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopa ir kitos moterys nepriklausančios organizacijoms. Pabendravimas su mieliais mus paliekančiais kunigais tęsėsi visą popietę. Jie išvyksta, bet jų atlikti darbai visada primins tėvus marijonus, su kuriais Šv. Kazimiero parapija yra įleidusi giliai šaknis ir išauginusi gražų skaičių jaunuolių, kurie pasirinko marijonų kongregaciją ir tapo kunigais vienuoliais.

Pasilieka tik gražūs prisiminimai ir liūdnos išleistuvės įvyksios 2001 m. liepos 8 diena. Atverčiame naują istorijos lapą Šv. Kazimiero lietuvių parapijos Worcester, MA, gyvenime.

Janina Miliauskienė

Almui G. Udriui suteiktas magistro laipsnis

Almiui Gerardui Udriui, Arūno ir Rūtos Udrių sūnui, š.m. balandžio mėn. buvo suteiktas M.A. - magistro laipsnis už Pepperdyne universiteto *School of Public Policy*, Amerikos politikos bei tarptautinių santykių srityse, Malibu, California. Ave Maria tejsės mokykla Almui pasiūlė pilną stipendiją.

Lietuvos studentai važiuoja dirbti užsienin

(atkelta iš 5 psl.)

maždaug nuo dviejų iki dvylikos tūkstančių dolerių", - aiškina Laura, kuri pasisako, kad nors jai ir buvo galimybė, šią vasarą į Ameriką ji nevažiuoja.

Daugiausia Lietuvos studentus užsienyje įdarbina Vytauto Didžiojo universiteto Kaune patalpose veikiantis Pasaulio lietuvių kultūros, mokslo ir švietimo centras, kuriam vadovauja direktorius Pranas Brūzga.

Jo teigimu, tarp studentų yra populiariausia "Work and Travel USA" programa, pagal kurią studentai išvyksta dirbti į JAV. Naudojant šią programą, studentai gali pasirinkti darbo laiko trukmę, jo pobūdį ir net sritį, į kurią jie nori važiuoti.

Pagal šią programą studentas gauna "J-1" vizą, kuri leidžia atvykusiam į Ameriką legaliai dirbti keturis mėnesius ir dar vieną mėnesį galima keliauti po šalį be teisės į darbą. Centro direktoriaus teigimu, problemų dėl vizų JAV ambasadoje Vil-

niuje nekyla - jiems net asmeniškai nereikia į ambasadą važiuoti - visus formalumus atlieka centro žmonės.

"Mes labai kruopščiai atrenkame važiuojančius į JAV studentus, tačiau negalime tiksliai numatyti, kurie tikrai būna nusprendę tenai pasilikti. Šiais metais vykstantiems į JAV taikomi didesni apribojimai - pagal šią programą gali vykti tik antro ir trečio kurso bakalauro studijų studentai", - sako P. Brūzga. Direktorius teigė, kad pagal struktūrą tik 15% studentų negrįžta iš JAV. Nuo praėjusių metų nuspręsta imtis griežtesnių sankcijų nepaklusniems: prieš išvažiuodamas studentas privalo Lietuvoje palikti 2000 lt. užstatą, kuris, jeigu studentas negrįžta laiku, yra negrąžinamas.

Daugiausia centro paslaugomis naudojasi Kauno Technologijos universiteto ir Vytauto Didžiojo universiteto studentai.

Edvardas Šulaitis

LIETUVA 2001

Pigiausios kainos skrydžiams į VILNIŲ vasarą iš New Yorko, Chicago, Los Angeles, Detroito, Clevelando, Floridos ir kitų JAV miestų Finnair ir kitomis oro linijomis.

- Mašinų rezervacijos Vilniuje
- Viešbučiai
- 9 ir 14 dienų kelionės po Lietuvą

Vytis Travel

40-24 235 St.

Douglaston, NY 11363

Tel: 718-423-6161

800-778-9847

Fax: 718-423-3979

E-MAIL: VYTTOURS@EARTHLINK.NET
web site: www.vytistours.com

Atlantic Express corp.

800 - 775 - SEND ▼ 1-888-205-8851

Garantuotas, greitas ir saugus siuntinių pristatymas
nuo DURŲ iki DURŲ
Siuntiniai pasieks gavėją per 6 savaites,
o oro paštu - per 14-a darbo dienų
į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, BALTARUSIJĄ, RUSIJĄ

ATLANTIC EXPRESS CORPORATION
AUGUST PICK-UP SCHEDULE

August 12	Baltimore, MD	10-11 am
	Philadelphia, PA	1-2 pm
August 14	New Haven, CT	12-1 pm
	New Britain, CT	2-3 pm
	Waterbury, CT	4-5 pm
August 16	Elizabeth, NJ	11-12 noon
	Kearny, NJ	1-2 pm
August 18	Brooklyn, NY	12-1 pm
August 27	Putnam, CT	2-3 pm

For more information please call:
1-888-615-2148 or 1-888-205-8851

RigaVen Travel, Inc.

We provide complete Travel Services
VACATIONS - TOURS - CRUISESWITH PERSONAL RECOMMENDATIONS
and always competitive fares to

RIGA -- TALLIN -- VILNIUS

with

FINNAIR

LUFTHANSA - SAS

OR OTHER CARRIERS

"Call for Details"

INESE ZAKIS

136 W. Main St., Bay Shore, NY 11706

Tel. 631-665-4455 Fax 631-665-6164

1-800-291-8311

E-mail: RigaVen@worldnet.att.net

web site: www.rigaven.com

Kviečiame visus taupyti ir skolinti iš
lietuvių įsteigto ir vadovaujamo

SCHUYLER SAVINGS BANK

24 Davis Ave.

Kearny, New Jersey 07032

Bankas švenčia 75-kerių metų sukaktį!

Pilnas ir draugiškas patarnavimas, įskaitant

- * Taupymo sąskaitas, sertifikatus ir IRA
- * Čekių sąskaitas - asmeniškas ir komercines
- * Paskolas - namų, namų remonto, Home Equity ir automobilio
- * ATM naują mašiną ir korteles
- * Tiesioginį pinigų deponavimą

Patogios darbo valandos,
pilnai Federalinės valdžios apdraustos sąskaitos
Kalbame lietuviškai...

Mūsų telefonai: (201) 991-0001

arba skambinkite mums nemokamai:

1-888-SCHUYLER (1-888-724-8953)

ECONOMY AIRFARES TO VILNIUS

New York-Vilnius-New York \$529 r.t.

One way to Vilnius \$379

FREGATA TRAVEL

250 West 57th Street, 1211

New York, NY 10107

Tel.: (212) 541-5707

Restrictions apply

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS FONDAS

LITHUANIAN WORLD COMMUNITY FOUNDATION

1107 PINewood DRIVE NW GRAND RAPIDS MI 49544-7999

PO BOX 140796 GRAND RAPIDS MI 49514-0796

PHONE 616-791-7333

FAX 616-791-7888

Aukos Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos švietimo, mokslo, kultūros, jaunimo, spaudos, visuomeniniams ir kitiems lietuvių išlaikymo darbams, Sibiro lietuvių paramai, PLB lituanistikos katedrai (Stasio Barzduko stipendijų fondui) Illinois universitete Chicagoje, prof. dr. Broniaus Vaškalo stipendijų fondui, Lietuvos kovų ir kančių istorijai, Vytauto Didžiojo, Kauno Technologijos, Vilniaus Technikos ir Vilniaus universitetams, universitetų studentų paramai, prof. dr. Rimo Vaičiūčio stipendijų fondui, KTU AFPT stipendijų fondui (per dr. Stasį Bačkaitį), Broniaus Bieliuko vardo stipendijų fondui Lietuvos Žemės ūkio universiteto ir Kauno Medicinos universiteto studentų paramai, dr. Kazio Pemkaus bibliotekai Klaipėdos universitete, Lietuvos našlaičiams ir seneliams, Lietuvos vaikų gydymui per healing the children organizaciją, Lietuvos bažnyčių paramai, Pietų Amerikos lietuvių jaunimui, "Divine Cross" fondui šelpti Lietuvos benames mergaites, Vasario 16 gimnazijai Vokietijoje, "Pasaulio lietuvių" žurnalui, PLB X-ajam seimui, Pasaulio Lietuvių jaunimo X-jam kongresui, Valdovų rūmams Lietuvoje ir kitiems tikslams, gautos per

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS FONDA

nuo 2000 metų sausio 1 d. iki 2000 metų gruodžio 31 d.

\$ 24,985.00 - Algirdas Dudaitis, Carlingford NSW, Australia.
\$ 8,437.50 - Alfred V. Russas palikimas, Detroit MI.
\$ 5,000.00 - Lietuvių Fondas, Lemont IL.
\$ 3,000.00 - Leo ir Sue Klimaitis, Barrington Hills IL.
\$ 2,325.00 - Vytautas ir Gražina Kamantai, Grand Rapids MI.
\$ 2,100.00 - Algis ir Teresė Kazlauskai, Orland Park IL; Lithuanian Citizens Society of W. Pennsylvania, Pittsburgh PA.
\$ 2,065.00 - Worcesterio Lietuvių Organizacijų Taryba c/o Algis Glodas, Holden MA.

Aukotojai: Antonus Abidaoud - \$5.00; Kazys ir Teresė Adomavičiai - \$100.00; ALRK Moterų sąjungos 5-a kuopa - \$100.00; Petronė Antakauskienė - \$10.00; Jonas Baškys - \$20.00; Kazimieras ir Gražina Bažikiai - \$25.00; Juozas ir Aldona Brantai - \$30.00; Virginia Bloom - \$25.00; Maria Braškienė - \$25.00; Zigmąs ir Joana Dabrilai - \$20.00; Algis Glodas - \$25.00; Dainius Glodas - \$100.00; Arūnas Grigalaukas - \$20.00; Bill ir Carol Grigas - \$25.00; Emilija Gudzevičiūtė - \$10.00; Teresė Ivaškienė - \$20.00; Aldona Jakniūnaitė - \$20.00; Romas ir Teresė Jakubauskai - \$40.00; Pranas ir Irena Juodaičiai - \$50.00; Rita Karytais - \$150.00; Olga Kersis - \$25.00; Ona Kildišienė - \$10.00; Arvydas ir Robyn Klimas - \$50.00, Knights of Lithuania #26 - \$25.00; Charles Kulikauskas - \$50.00; Bill ir Anna Lesman - \$30.00; L.M.M. Ratelis - \$30.00; Vincas Maleckas - \$10.00; Maironio Parkas - \$200.00; Stasys Marcinkevičius - \$50.00; Danutė Marcinkevičiūtė - \$20.00; Edis ir Irena Markevičiai - \$20.00; Men's Club of St. Casimirs - \$25.00; Anthony ir Danutė Miner - \$25.00; Vincas Minkelius - \$20.00; Miss X - \$20.00; Petras ir Raminta Moliai - ir 100.00; Leonas ir Irena Nalivaikai - \$20.00; Bronius ir Genė Narai - \$25.00; Jonas ir Gražina Palubeckai - \$20.00; Wanda Ramonas - \$25.00; Alfred & Vivian Rogers - \$20.00; Valius ir Uršulė Rozevičiai - \$20.00; Joe Salkus - \$10.00; Mr. ir Mrs. Juozas Steins - \$30.00; Petras Štaras - \$20.00; Henrikas Ulrichas - \$50.00; Jonas Viktazentis - \$50.00; Steve ir Ann Walinsky Sr. - \$25.00; Stephen ir Eleonora Walinski Jn. - \$20.00; Worc. Lietuvių piliečių klubas - \$200.00.

\$ 1,250.00 - Romualdas ir Nijolė Kašubai, St. Charles IL.
\$ 1,200.00 - Gediminas Balanda, Warren MI; Edmundas ir Milda Lenkauskai, Cincinnati OH.
\$ 1,000.00 - Talka Lietuvių Kredito Unija, Hamilton ONT, Canada.
\$ 857.64 - Jurgio Strazdo palikimas, Mississauga ONT, Canada.
\$ 600.00 - Aldona ir Stasys Bačkaitis, Great Falls VA; Dalius Vasy, Chicago IL.
\$ 525.00 - Zuzana Pupienė, Lemont IL.
\$ 500.00 - Association of Young Lithuanian Americans, Lemont IL; J. Kairiūnas, Calgary AB, Canada; Stasė Pautienienė, Laguna Niguel CA.
\$ 400.00 - Daina E. Kojelytė, Villa Park IL; Monika Lembertas, Santa Monica CA; Algis A. Regis, Chicago IL.
\$ 350.00 - Birutė ir Kęstutis Tautvydas, Lake Elmo MN.
\$ 300.00 - Ferdinandas ir Vanda Kaunas, Westchester IL; Vytautas V. Lapatinas, Seattle WA; Vitalis J. Lembertas, Santa Monica CA; Rimas Vaičaitis, Lido Beach NY; Petras Vilutis, Toronto ONT, Canada.
\$ 252.00 - Anonimai.
\$ 250.00 - John ir Rima R. Bačanskas, Hillsboro Beach FL; Leo Bagdonas, Sunny Valley OR.

\$ 248.00 - Anthony ir Aldona Valis, St. Petersburg FL.
\$ 200.00 - Kazė Biknevičius, Chicago IL; Nijolė Bražėnas, Sparkill NY; Stasys J. Dalius, Hamilton ONT Canada; JAV LB Brighton Parko apylinkės valdyba, Chicago IL; JAV LB Palm Beach apylinkė c/o Vytautas Kulpa, Palm Beach Shores FL; T. R. Kudirka, Hamilton, Bermuda; Albinas ir Julia Lajukas, Tweed ONT, Canada; Petras R. ir Aldona Meilus, Orland Park IL; Maria Pranskevičius, Chicago IL; Rimvydas Sidrys, Streator IL; Gražutė Sirutis, Santa Monica CA; Nemira Šumskienė, Chicago IL; Ada Sutkuvienė, Beverly Shores IN; Apolinaras Varnelis, Dowagiac MI; R. ir B.B. Viskanta, West Lafayette IN; Algis ir Jolanda Zaparackas, Farmington Hills MI.

\$ 195.00 - Kęstutis ir Joan Dubauskas, Calgary AB, Canada.
\$ 190.00 - Veronika Paovienė, Grand Rapids, MI.
\$ 175.00 - Aldona Lesevičienė, Chicago IL.
\$ 150.00 - Bronius ir Petrė Andriukaitis, Chicago IL; Marija Bajorūnienė, Ridge NY; kun. Matas Čyvas, St. Petersburg FL; Justinas Dėdinas, Oakbrook Terrace IL; A.V.Dundzila, McLean VA; Jonas Vasy, Dedham MA; Eugenijus ir Irena Vilkas, Valencia CA.

\$ 130.00 - Ona Abromaitis, Lemont IL; Albina K. Lipčienė, Tolland CT; Faustas ir Teresė Strolia, Oak Forest IL; Alexandras Vakselis, St. Pete Beach FL.

\$ 125.00 - Alina A. Domanskis, Palos Park IL; Kęstutis A. Keblys, Baton Rouge LA; Gražina Kenter, Danbury CT; Kostas Norvila, Brooklyn NY; Jonas Pabedinskis, Great Falls VA; Frank ir Mary Radis, Hot Springs AR; Antanas Razma, Burr Ridge IL; Stanley Surantas, Rockford IL.

\$ 110.00 - Albinas ir Gražina Reškevičius, Omaha NE.
\$ 105.00 - Zigmąs A. Dičpinigaitis, Woodhaven NY.

\$ 100.00 - Saulius ir Lina Anužis, Lansing MI; Alberta G. Astras, Burlingame CA; Valerija Aukštikalnis, Boston MA; Teklė Bogušas, South Boston MA; Algis Brazdžionis, Waterbury CT; Adolis Dicksonas, Unionville ONT, Canada; Arūnas ir Irena Draugelis Downers Grove, IL; Solomon J. Feravich, Howard City MI; Ona ir Jonas Gradinskai, Chicago IL; Jadvyga ir Petras Gruodžiai, Chicago IL; Vytautas ir Palmira Janušonis, Dousman WI; JAV LB Melrose Parko apylinkė c/o J. Rugelis, Maywood IL; JAV LB Rytinė Connecticut apylinkė, c/o Vytautas Alksnis, Ashford CT; Adolfas ir Sofija Jelionis, Westmont IL; Irena Kairytė, Oak Lawn IL; Daiva V. Karužaitė, Chicago IL; Romas ir Nerija Kasparas, Arlington VA; Vida Kašubaitė, Pittsburgh PA; Vladas Kaupas, Clearwater FL; Petras Kisieliūs, Cicero IL; Mečys ir Helen Krasauskas, St. Petersburg FL; Aleksas Lauraitis, Palos Heights IL; Alfonsas Lukas, Dearborn MI; Janina Marks Chicago IL; Ramūnas Mikėlionis, Newcastle CA; kun. Dennis W. Morrow, Grand Rapids MI; Jonas ir Ona Motiejūnas, Prescott AZ; Algirdas ir Amanda Muliolis, Euclid OH; Romuald John Nakas ir Christina D. Pareigis, Stevensville MI; Stanley Patrick, Port Richey FL; Antanas ir Veronika Petrulis, Seattle WA; Victoria Pikelis, Chicago IL; Edvardas Pranckevičius, Parma OH; Romanas Pukštys, Palos Hills IL; Egidijus N. Radvenis, Los Angeles CA; L. J. Ragas, Itasca IL; Vidmantas ir Nijolė Raišys, Mercer Island WA; Anthony L. Rubšys, Bronx NY; Alina A. Šalna, Richmond Hill ONT, Canada; Aldona A. Shumway, Worcester MA; Petras Sidaras, Toronto ONT, Canada; Linas ir Rima Sidrys, Palos Hills IL; Bronė Šimkus, Santa Monica CA; Aldona K. Šmulskienė, Chicago IL; Juozas Sungaila, Etobicoke ONT, Canada; Vito V. Val, Oak Brook IL; kun. Vytautas Volertas, Maspeth NY; Gerda A. Weitzel Park Ridge IL; Izabelė

Žmuidzinienė, Rochester NY; Stanley ir Francesca Zymantas Downers Grove IL.

\$ 95.00 - Vytautas ir Dalia Černius, Glendale CA.

\$ 90.00 - Antanas Kvedaras, Savannah GA; Teodoras ir Ritonė Rudaičiai, Lemont IL.

\$ 85.00 - Walter Klosis, Flushing NY.

\$ 80.00 - Jonas A. Bilėnas, Melville NY; Romualdas Dumčius, Windsor ONT, Canada.

\$ 75.00 - Vytautas ir Irena Alksnis, Ashford CT; Daiva ir Arvydas Barzdukai, Falls Church VA; Vaclovas ir Asta Kleiza, Lockport IL; Birutė Kožienė, Daytona Beach Shores FL; Kazys ir Elena Majauskas, Chicago IL; Aurelija ir Bronius Polikaičiai, Palos Hills IL; Aleksas Smilga, Chicago IL; Jonas ir Birutė Svera, Bloomfield Hills MI.

\$ 70.00 - Harry Dace, Alvin TX; Kazys ir Danuta Razma, Westchester IL; Juozas Vaineikis, Oak Lawn IL;

\$ 60.00 - Aldona Markelienė, Oak Lawn IL; Anelė Pečkaitis, Sunny Hills FL.

\$ 55.00 - Vincas ir Liuda Apanius, Chesterland OH; Aleksas ir Larisa Jankūnai, Bay Harbor Islands FL; Aldona Stempuzienė, Cleveland OH.

\$50.00 - Ona Adomaitienė, Sunny Hills FL; ALRK Moterų sąjungos 42-a kuopa c/o S.Lastienė, Grand Rapids MI; Dalia ir Jurgis Anyšas, Chicago IL; Adolph Baliūnas, Clarendon Hls IL; Vytautas ir Nijolė Baniukaitis, Rockford MI; Jerry Barto, Grand Rapids MI; Adolphe V. Bernotas, Concord NH; Roman Biliūnas, Richmond VA; Jolita Birutis, Bloomingdale IL; Valeria Buinis, Blue Bell PA; Jonas G. Byla, St. Pete Beach FL; Aldona ir Vytautas Čepėnas, Darien IL; Algirdas ir Ramutė Česnavičius, Richmond Hill NY; Vladas Čyvas, Cleveland OH; Algirdas ir Regina Dapkus, Osterville MA; Audra ir Vitas Daulys, Evanston IL; Petras Dirda, Oak Lawn IL; Rimas ir Pranutė Domanskis, Western Springs IL; Teresė ir Algimantas Gečiai, Huntingdon Valley PA; Birutė Gillis, Ann Arbor MI; Donatas ir Marian Greb, Piedmont CA; Danutė S. Harmon - Tupikas, Falls Church VA; Vida Jankauskienė, Woodhaven NY; Aleksandras Jasčėmskas, Rockford IL; Ingrid Jodelė, Hermosa Beach CA; Richard Klemantavičius, Pensacola Beach FL; Stasys Kligys, Homosassa FL; Juozas ir Giedrė Končiai, Lemont IL; Romualdas Kriauciūnas, Lansing MI; Karolina Kubilius, Willowbrook IL; Bronius ir Regina Latoža, Westmont IL; Henrikas Laucius, Paterson NJ; Meta Linkus, Sunny Isles Beach FL; Juozas ir Daila Liubinskas, Oak Lawn IL; Izidorius Mališka, St. Laurent QUE, Canada; Ada ir Domas Masiulis, Lockport IL; Francis Mažeika, St. Petersburg FL; Paul ir Patricia Mickus, Alexandria VA; Jurgis Mikaila, Largo FL; Joseph Mikulis, Westchester IL; Victor ir Leokadija Milukas, Plainview NY; Vilimas Naureckas, Old Bridge NJ; Algis Navikauskas, Brookfield CT; Eugenia Pakulis, Rehoboth Beach DE; Tadas Palionis, Madison WI; Judy Pellett, East Hartford CT; Antanas ir Dalilė Polikaičiai, Westlake Village CA; Sofia Pumptis, Lemont IL; Jonas ir Kazė Ratnikas, Sunny Hills FL; Irena Raulinaitienė, Glendale CA; Vincas Regina, Rochester NY; Maria Ročkuvienė, Chicago IL; Vitas ir Jurina Rugienius, Livonia MI; Mečys Rumbaitis, Daytona Beach Shores FL; Kęstutis Skrupskelis, Wagener SC; Balys Slonskis, Oak Lawn IL; Antanas ir Elena Stancius, Belleville IL; Danutė ir Pranas Tupikas, Falls Church VA; Ramojus ir Aldona Vaitys, Highland Park IL; A. ir V. Valavičius, Chicago IL; Ramūnas ir Danguolė Vanaūnai, Winfield IL; Vladas Varneckas, Waterbury CT; Petras Vėbra, Chicago IL; Marija K. Vygantas, Great Neck NY; Valerija Žadeikienė, Oak Lawn IL.

\$ 45.00 - Zigmąs ir Virginia Grybinas, O'Fallon IL; Leo Venckus, Fennville MI.

\$ 40.00 - Gailė Janušonis, Rochester NY; Vytautas Jonaitis, Grand Rapids MI; Sofia Lastienė, Grand Rapids MI; Romas Leparskas, Warren MI; Teodora Zailskas, Cicero IL.

\$ 35.00 - Vytautas Apeikis, Los Angeles CA; Vanda Bagdonas, Daytona Beach FL; Bronius Krokys, Philadelphia PA; Irena ir Eugenijus Slavinskas, St. Petersburg FL.

\$ 30.00 - Algimantas Damijonaitis, Elmhurst IL; R. Kungys, Eugene OR; Ona Lanys, Ormond Beach FL; Sigita Liaukus, Shelton CT; Stanley Misevičius, Englewood NJ; Eugenia Sakalas, Philadelphia PA; Vincent Šalčiūnas, Port St. Lucie FL; Vladas ir Raminta Sinkus, Lemont IL.

\$ 25.00 - Linas ir Paulita Alinskas, Westford MA; Vytautas ir Danutė Anonis, Rego Park NY; Aurelija Balašaitienė, Richmond Heights OH; Laima Baltrėnas, Glendale CA; Ina Bertulytė Bray, Seattle WA; Algimantas Bublys, Bloomfield Hills MI; Kazimieras ir Diana Čampė, Edgewater MD; Valerija Čepaitienė, Chicago IL; Kęstutis Česonis, Baltimore MD; Gediminas ir Sigita Damašius, Libertyville IL; Albinas ir Ona Garūnas, Willowbrook IL; Vladas Gilyš, Sun City CA; Romualdas Gineitis, Dayton OH; Ray Grigliūnas, Forest Park IL; Antanas Januška, Milton MA; Pranas ir Marija Joga, Pittsburg PA; Bronius Juodelis, Willowbrook IL; Alfonsas Kairėlis, Schaumburg IL; J. Kaminskis, St. Petersburg FL; Thomas J. Kapačinskis, South Bend IN; Jonas Kardokas, Baltimore MD; Albinas ir Angelė Karnius, St. Petersburg FL; Raimundas Kiršteinis, Rochester NY; Petras Kliortys, Euclid OH; Juozas Kojelis, Santa Monica CA; Eugenia Kolupailaitė, Chicago IL; Teresė ir Algimantas Landsbergis, Upper Marlboro MD; Šarūnas Landys, Solana Beach CA; Frank Lekutis, Muskegon MI; Vita Matusaitis, Livingston NJ; Vaclovas Mažeika, Park Ridge IL; Melrose Park Amerikos Lietuvių Klubas c/o Walter Rakauskas, Melrose Park IL; Tadas ir Meilė Mickus, Springfield VA; Vytautas Musonis, Oak Lawn IL; Pranas Naris, Darien IL; Gloria O'Brien, Westwood NJ; Joseph Petrikas, St. Petersburg FL; Vladas ir Gražina Plečkaitis, Richmond Hts. OH; Jonas Pleirys; Chicago IL; Petras P. Rasutis, Chicago IL; Balys Raugas, Delran NJ; Ona Rudaitienė, Pompano Beach FL; Alfias Shukis, Gulfport FL; Rimvydas Šilbajoris, Columbus OH; kun. Victor Skilandžiūnas, Ottawa ONT, Canada; Algimantas R. Šlapkauskas, Glen Ellyn IL; Regina Snarskis, Daytona Beach Shores FL; Jonas Spurgis, Chicago IL; Henry ir Stephanie Stasas, Cleveland OH; Ludmila Stulpin, Eastport ME; Irena Sušinskienė, Cleveland OH; Narimantas V. Udrys, Farmington Hills MI; Jonas Vaičekonis, Severna Park MD; Daina Variakojis, Chicago IL; Bronius Vaškėlis St. Pete Beach FL; Alfonsas Vėlavičius, Sunny Hills FL; Gaida Zarkis, Downers Grove IL; Daniel V. Žemaitis, Grand Rapids MI.

\$ 24.00 - Aldona M. Drukteinis, S. Pasadena FL;

\$ 20.00 - Aloyzas ir Ramutė Aidis, Bethesda MD; Kostė Ancerevičius, Chicago IL; A.T. Antanaitis, Lemont IL; Birutė T. ir Bronius A. Banaitis, Abington MA; Mary Černius, Hinsdale IL; Algis Dūda, St. Petersburg FL; Lucille Duggan, Grand Rapids MI; Aldona Ješmantas, Riverside IL; Genie I. Juodikis, Chicago Ridge IL; Vytautas Kasniūnas, Beverly Shores IN; kun. Rapolas Krasauskas, Putnam CT; Danutė Krivickas, Clarks Summit PA; Tadas A. Kulbis, Park Ridge IL; J. V. Lopatauskas, Santa Monica CA; Vladas Maciejauskas, Euclid OH; Ona Mažionytė, Lemont IL; Juozas Mikėlionis, Antelope CA; Balys Milankis, Arlington VA; Karolis Milkovaitis, Yorba Linda CA; Peter Narutis, Westchester IL; Birutė Navickienė, Lemont IL; Alfonsas Petrutis, W. Hyannisport MA; Vytenis Radzevičius, Norwalk CT; Kostas Stankus, Lemont IL; Tėvai Pranciškonai, Kennebunkport ME; Vitalis ir Modesta Umbrasas, Bear DE; Stasė Vaišvila, Oak Lawn IL; Sofia Vėbras, Oak Lawn IL.

\$ 15.00 - Danutė Garbonkus, Chicago Ridge IL; Joseph P. Kalvaitis, Chicago IL; Dana M. Maciejauskas, Orland Park IL; Jonas ir Birutė Prakapas, Bakersfield CA; Stefa Ričkutė, Putnam CT.

\$ 12.00 - Vida Meilus, St. Petersburg Beach FL.

\$ 10.00 - Maria Abromaitis, Palos Heights IL; Vytautas Abromaitis, N. Woodstock CT; Liuda V. Avižonis, Laguna Hills CA; Andrius Baltrušaitis, Chicago IL; Edward Baranauskas, Schenectady NY; John J. Bedulskis, Ingleside IL; Peter J. Bernotavičius, Lockport IL; Gediminas ir Vida Bučmys, Cleveland OH; Pranas Budininkas, St. Petersburg FL; Stasys ir Zuzana Dzikas, St. Petersburg FL; Gelažienė, St. Petersburg FL; Arnoldas Grušnys, Wichita KS; Haris Ivaškevičius, Omaha NE; Alfredas Krisiukėnas, Milton MA; E. Lapas, St. Petersburg FL; Juozė Lapsienė, Dedham MA; M. Monkus, Chicago IL; Rūta Mononenko, Webster NY; Victor Nakas, Falls Church VA; Algis Norvilas, Oak

Lawn IL; Stanley ir Anna Ruibis, Chicago IL; Antanina Šalčius, Manchester CT; Antanas ir Apolonija Tuskenis, Burbank IL; Bronius Underys, Chicago IL; Aurelijus Urba, Breckenridge CO; Sofija Vashkys, St. Pete Beach FL; Algis Vosylius, Westmont IL; Vincas Žebertavičius, Sunny Hills FL; Halina Žitkienė, St. Petersburg FL.

\$ 5.00 - Apolinaras P. Bagdonas, Chicago IL; Jadvyga Biskis, Placitas NM; kun. Tasius Ereminas, Stresa/Verbania, Italija; Vytautas Grybauskas, Port Orange FL; Vytautas Matulionis, Cleveland Heights OH; Antanas Pauzuolis, Chicago IL; S. ir V. Valinskas, Woodridge IL.

PLB Fondo vadovybė (direktoriai Vytautas Kamantas, dr. Petras Kisieliūs, Kazys Laukaitis,

dr. Edmundas Lenkauskas, Juozas Lukas, dr. Antanas Razma, Jonas Treška Jr. ir teisės patarėjas advokatas Saulius Kuprys) labai dėkoja visiems aukotojams už aukas ir prašo Jūsų paramos PLB Fondo ateičiai darbams. Visos aukos gali būti nurašomos nuo JAV pajamų mokesčių, Federal ID No. 39-3097269. Prašome čekius rašyti ir aukas siųsti: LITHUANIAN WORLD COMMUNITY FOUNDATION PO BOX 140796 GRAND RAPIDS MI 49514-0796 USA

Juozas Lukas

PLB Fondo išdininkas

JAV Lietuvių Bendruomenės veikloje

(pradžia nr. 26)

Žinotina "3-čiai bangai"

Gegužės pabaigoje JAV Atstovų rūmai pravedė ir pasiuntė JAV Senatui priimti (HR 1885) įstatymą, kuris suteikia papildomai keturis (4) mėnesius kai kuriems legaliems ir nelegaliems imigrantams kvalifikuotis nuolatiniam apsigyvenimui JAV pagal prez. J. Clinton 200 m. gruodžio 21 d. pasirašyto Imigracijos įstatymo (*Section 245(i)*) pataisas. Pagal minėtą įstatymą, asmenys, atvykę į JAV prieš 2000 m. gruodžio 21 d., turintys šeimos ar darbavietų sponsorius ir formaliai pareiškę norą iki š.m. balandžio 30 d., galėjo prašyti nuolatinio apsigyvenimo statuso be prieš tai grįžimo į savo kraštą. JAV Senatui patvirtinus ir prez. Bush pasirašius, balandžio 30 d. data būtų pastūmėta keturis mėnesius į priekį. Prašome sekti informaciją, pateikiamą JAV LB vicepirm. D. Badarienės "Drauge" redaguojamame skyriuje "Žinotina".

NATO klausimas

JAV LB VRT-bos veikloje

JAV LB Visuomeninių Reikalų tarybai, vadovaujamai Algirdo J. Rimo, dabartinis laikotarpis yra kritiškas. Iš prez. George W. Bush pasisakymų jo pirmos kelionės į Europą metu atrodė, kad JAV Administracija yra padariusi sprendimą NATO plėtos klausimu, nors ir neįvardindama specifinių valstybių ir nenurodydama kada jos bus pakviestos stoti į NATO. Taigi, pats laikas suaktyvinti įtaigojamo pobūdžio

LB veiklą NATO plėtos klausimu teks plačiau aptarti atskirais straipsniais. Tačiau šia proga dar kartą primename: visais rūpimais NATO klausimais prašome kreiptis į JAV LB įstaigą Washingtone, DC, tel. (703) 397-0950, fax (703) 397-0951, e-mail: lacinc@erols.com Taip pat kviečiame konsultuoti JAV LB tinklalapį www.javlb.org.

(bus daugiau)

T. Gečienė

Tomas Pukštys - antras Amerikoje

Chicagos apylinkėse pas tėvus gyvenantis vienas žymiausių Amerikos lengvosios atletikos šakos ieties metikų, Tomas Pukštys, praėjusį savaitgalį Eugene, Oregon valstijoje įvykusioje JAV pirmenybėse pakartojo pernykštį savo pasiekimą ir užėmė antrą vietą.

Šis ilgalaikis JAV ieties metimo čempionas ir rekordininkas, kuriam ir dabar priklauso šio krašto rekordas ieties metime, paskutiniuosius kelerius metus kovoja su įvairiomis traumomis, kurios jam neleisdžia siekti rekordinių rezultatų.

Tačiau, nežiūrint to, Tomas nežada kapituliuoti. Kuomet neseniai su juo teko kalbėtis, jis pasakojo, kad šiemet bandys siekti geresnių rezultatų. Jo praėjusio šeštadienio rezultatas - 244 pėdos ir 5 coliai nebuvo toks, kuris Tomą patenkintų, kadangi jo mestas įrankis praieityje skriedavo gerokai toliau. Tačiau ši pasekmė vistiek jam garantavo sidabro medalį šiose

pirmenybėse. Taip pat jis užsitikrino sau vietą JAV lengvosios atletikos rinktinėje, kuri vėliau šią vasarą varžysis Edmintono mieste Kanadoje įvyksiančiose pasaulio pirmenybėse. Čai dar matysime ir čempionu tapusį Breaux Greer, kuris nusivedęs ietį 279 pėdas ir 7 colius tapo pirmuoju iš 17 finalo dalyvių. Beje, paskutinis šiame sąraše Cory Lehman sugebėjo ietį nusviesti tik 189 pėdas ir 11 colių. Trečią vietą užėmęs Ron White nuo Tomo atsiliko šešiomis pėdomis ir į rinktinę pateks, kada peržengs kvalifikacinį barjerą.

Čia smagu pažymėti, jog mūsų tautietis Tomas Pukštys, kuris yra dalyvavęs ir Pasaulio lietuvių sproto žaidynėse bei II Lietuvos tautinėje olimpiadoje Lietuvoje, dar vis nenori pasiduoti, reikia manyti, jog jo pasiryžimas bei darbštumas buvo kietas riešutas pasaulio galiūnams. To jam reikia palinkėti iš visos širdies!

Ed. Šulaitis

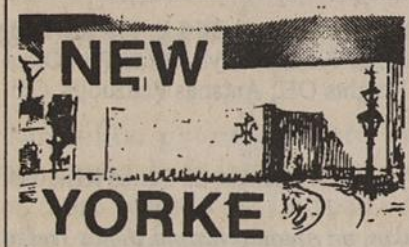
Edmundas Nekrošius - vėl Italijoje

Režisierius Edmundas Nekrošius Venecijoje vykstančioje teatro bienalėje parodė A. Čechovo "Žuvėdrą". Tai eks-

perimentinis spektaklis, jame vaidina italai, prancūzai, portugalai, belgai. Vienas įtakingiausių Italijos dienraščių "La Repubblica" interviu su E. Nekrošiumi skyrė visą puslapį.

Lietuvos rytas

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

E-mail: Darbininka@aol.com

Redakcija (718) 827-1352
Redakc. FAX (718) 827-2964
Administr. (718) 827-1351

Spaustuvė (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

Viešpaties Atsimainymo šventė - rugpjūčio 6 d.

Žolinė - Marijos i Dangu Ėmimo šventė - šiemet išpuola trečiadienį, rugpjūčio 15 d. Katalikai tą dieną privalo išklausyti mišias. (Žiūr. ta tema vedamąjį 3-čiame puslapyje).

Viešpaties Atsimainymo parapijos žinios

Išpažintys klausomos kiekvieną šeštadienį nuo 4 v. v. iki 4:45 v. v. anglų arba lietuvių kalbomis.

Parapijos šventė buvo atžymėta rugpjūčio 5 d. Viešpaties Atsimainymo dienos proga. Tą sekmadienį ypatingos koncelebruotos mišios buvo aukotos 10:30 val. ryto lietuvių ir anglų kalbomis; nebuvo mišių nei 10 v. r., nei 11:30 v. r.

Po mišių salėje įvyko priėmimas, kuriame dalyvavo labai daug parapijiečių.

Laidotuvių mišios už a. a. Edvardą Maktutį, 54 metų amžiaus, buvo aukotos liepos 27 d. 9:30 val. Tuoj po mišių jo palaidoti buvo palaidoti Cypress Hills kapinėse. Velionis buvo miręs birželio 21 d. Gilią užuojautą reiškia velionio motinai Genei Maktutienei, giminėms ir artimiesiems. Tegul ilsisi ramybėje!

Laidotuvių mišios už a. a. Tom Morgello (Peggy Šarmukšnytės vyrą) buvo aukotos rugpjūčio 1 d. Tom su žmona Peggy dirbo Brooklyn vyskupijos mokyklų sistemoje. Grįžtant iš darbo sunkvežimio priekaba užgriuvo ant jų automobilio ir avarijoje Tom mirė, o Peggy šiuo metu yra Bellevue ligoninėje (sužalojo nugarkaulį). *Reiškia užuojautą velionio artimiesiems. Tegul ilsisi ramybėje!*

Kun. Stasys Raila, buvęs Apreiškimo par. ir Atsimainymo par. vikaras, "Darbininko" bičiulis ir korespondentas, buvo susirgęs ir 8 dienas gydėsi Šv. Juozapo ligoninėje. Dabar sveiksta namuose: Bishop Mugavero Residence, 7200 Douglaston Pkwy, Little Neck, NY 11360. Linkime jam kuo greičiau sustiprėti ir grįžti į visuomeninę veiklą.

Marija Volskienė (Didžiūnaitė), gyv. Brooklyn, NY, po ilgos ligos mirė š. m. liepos 28 d. Parkway ligoninėje, sulaukusi 83 metų amžiaus. Buvo gimusi Amerikoje. Užėjus depresijai, jos tėvai su mažamete Marija grįžo į Lietuvą, kur ji užaugo, išsimokslino ir išteikėjo už Edvardo Volskio. Antrą kartą komunistams grįžtant į Lietuvą, Volskiai su motina (tėvas mirė Lietuvoje) pasitraukė į Vokietiją ir 1947 m. atvyko į Ameriką. Marija turėjo nelengvą gyvenimą, nes ilgą laiką slaugė sergančią motiną, paskui - susirgusį vyrą; po jų mirties pati sunegalavo ir sirgo ilgą laiką.

Buvo pašarvota Shalins laidotuvių koplyčioje. Atsisveikinimas įvyko liepos 30 d., o liepos 31 d. po mišių Apreiškimo par. bažnyčioje palaidota Cypress Hills kapinėse, šalia savo motinos ir vyro. Nuliūdime liko du sūnūs: Jonas ir Leonas.

Amerikos Lietuvių Taryba praneša: vaikai, stovyklaudami Dainavos stovykloje (Michigan valstijoje) parašė prezidentui George W. Bush, viceprezidentui Dick Cheney ir JAV valstybės sekretoriui Colin Powell laiškus, ragindami priimti Lietuvą, Latviją ir Estiją į NATO. 100 su viršum laišku buvo išsiųsta. Pašto išlaidas padengė ALTo centro vadyba.

Paulius Jurkus - dažnas kalbėtojas minėjimuose

Paulius Jurkus, rašytojas, žurnalistas, dailininkas, gimė 1916 m. liepos 27 d. Žemaičių Kalvarijoje. Mokėsi Telšiuose, Vilniaus universitete. 1944 m. pasitraukė į Vakarų, nuo 1950 m. gyvena JAV. 1949-1950 m. buvo "Aidų", 1951-1955 m. - "Ateities" žurnalų redaktorius. "Darbininko" redaktorius nuo 1951 m. Buvo LRD pirmininku, mokytojo lituanistinėse mokyklose. Savo kūrybą spausdina nuo 1937 m. Rašo novelės, romanus, poetas, eilėraščius. Paskelbė novelių ir legendų rinkinį "Pavasaris prie Varduvo" (1954), "Ant Vilnelės tilto" (1968), "Kai Vilniaus liepos žydi" (1985), romaną "Smilgaičių akvarelė" (1957), pasaką-poemą "Juodvarniai" (1975), parašė nemažai eilėraščių, atsiminimų ir kitų kūrinių. Didžiuojamės turėdami Paulių Jurkų "Darbininko" redakciniame kolektyve.

Ilgametį *Darbininko* redaktorių,
žurnalistą, rašytoją

Paulių Jurkų

85-to gimtadienio proga
nuoširdžiai sveikina

Darbininko redakcija,
administracija,
leidėjai

BAŽNYČIOS ŽINIOS

Popiežius pabrėžia katalikiškų mokyklų vaidmenį ir atsakomybę

Katalikiškojo švietimo ypatingą reikšmę, kuriant laisvą ir solidarų pasaulį, pabrėžė popiežius Jonas Paulius II, balandžio 30 d. audiencijoje priėmęs Europos katalikų švietimo komiteto Romoje surengto kongreso dalyvius. Susitikime dalyvavo už katalikiškąjį švietimą ir religijos mokymą atsakingi pareigūnai iš visų Europos šalių. Katalikų mokyklos turi skatinti dialogą visuomenėje, tačiau neprarasti savo katalikiškosios tapatybės, sakė Šventasis Tėvas. Jis pažymėjo, kad mokyklinis auklėjimas ir švietimas gali daug prisidėti "diegiant tokį vientisą humanizmą, kuris išlaiko savo etinius ir religinius bruožus, pabrėžia žinojimo ir pažinimo reikšmę, yra dėmesingas įvairių kultūrų dvasinėms vertybėms". Popiežius taip pat priminė ypatingą katalikiškojo švietimo įstaigų vaidmenį ir atsakomybę šiame sekuliarizuotame pasaulyje, kai "kultūrinė suirutė, prekybinių ryšių globalizacija, moralinių vertybių reliatyvizmas bei pavojingas šeimos santykių irimas privertė daugelį jaunų žmonių pasijusti netvirtai, ką neišvengiamai atspindi jų gyvenimo būdas, požiūris ir mokslo ir savo ateitį".

Tokiomis sąlygomis Europos šalių katalikiškų mokyklų uždavinys yra suformuoti švietimo programas, "kurios leistų jaunimui ne tik pasiekti žmogišką, moralinę ir dvasinę brandą, bet padėtų jiems efektyviai dirbti keičiant visuomenę, rūpinantis Dievo Karalystės atėjimu". Tokiose katalikiškose mokyklose parengti jauni žmonės turės tvirtą krikščionišką pasaulėžiūrą ir galės vaisingai palaikyti proto ir tikėjimo dialogą.

Darbas katalikiškose švietimo įstaigose ir mokytojams iškelia svarbių reikalavimų: jie turi būti pavyzdingi katalikai ir ne tik kalbėti apie tikėjimo tiesas, bet ir liudyti jas savo gyvenimu. "Katalikiškojo švietimo bendruomenės turi nuolat pabrėžti jose dirbančių mokytojų - pasauliečių, vienuolių ir dvasininkų - svarbą, kad jie gerai suvoktų savo, kaip švietėjų, misiją, - kalbėjo Popiežius. - O tai reiškia glaudų ryšį tarp jų profesinės kompetencijos ir laisvai pasirinkto liudijimo, nuolatine drama su dvasinėmis vertybėmis."

Šventasis Tėvas teigė, jog katalikiškos mokyklos turi dalyvauti "mūsų laikų daugiakultūrinės visuomenės vykstančiame konstruktyviame dialoge". Šituo atveju yra priimtina, jog katalikiškose mokyklose mokosi jauni žmonės,

Vilnius birželio 14 d. Tremtinių eisena Gedimino pr.

V. Kapočiaus nuotr.

atstovaujantys ir kitoms kultūrinėms bei religinėms tradicijoms. Kada įvairių tautų ir religijų moksleiviai kartu studijuoja ir bendradarbiauja, tai leidžia geriau pažinti vieni kitų skirtumus, įveikti nepasitikėjimą, kartu kurti "bendrą ateities viziją". Visa tai yra reikšmingas žingsnis įtvirtinant santarvę visuomenėje.

Tačiau ir būdama svetinga kitų tikybų jaunims žmonėms, katalikiška mokykla neturi susilpninti savo prigimties ir katalikų švietimui būdingo tapatumo - ji privalo pateikti katalikišką požiūrį į žmogų ir pasaulį. "Katalikiškos mokyklos (...) yra pašauktos būti dinamiškomis tikėjimo ir evangelizacijos bendruomenėmis", - sakė popiežius Jonas Paulius II.

Kathpress

Atsisveikindamas su Lietuva, nuncijus pažadėjo savo paramą ir draugystę

Vilnius, rugpjūčio 1 d. (ELTA). Misiją Lietuvoje baigiantis Apaštališkasis nuncijus arkivyskupas Erwin Josef Ender buvo pagerbtas Lietuvos vyskupų konferencijos plenariniame posėdyje.

Kardinolas Audrys Juozas Bačkis, kaip informuoja ELTA, visų Lietuvos vyskupų vardu padėkojo nuncijui už jo nuosirdžias pastangas ir darbą mūsų šalyje, įteikė atminimo dovaną. Kardinolas ypač pasidžiaugė šio nunci-

jaus metu pasiektais Šventojo Sosto ir Lietuvos Respublikos susitarimais dėl Katalikų Bažnyčios teisinės padėties, bendradarbiavimo tarp Bažnyčios ir valstybės kultūros ir švietimo srityje, taip pat dėl kariuomenėje tarnaujančių katalikų sielovados. Vilniaus arkivyskupas metropolitas kardinolas A. J. Bačkis palinkėjo arkivyskui E. J. Ender sėkmės naujose pareigose - einant Apaštališkojo nuncijaus pareigas Čekijos Respublikoje.

Liepos 31 d. vakarą Vilniaus arkikatedroje nuncijus vadovavo šventų mišių koncelebracijai. Mišias aukojo visi konferencijos posėdyje dalyvavę vyskupai. Savo pamoksle, atsisveikindamas su tikinčiaisiais, nuncijus pasidžiaugė katalikų bendruomenės Lietuvoje atsinaujinimu, sakė matęs susitelkimą liudijančių požymių, apžvelgė savo veiklą mūsų šalyje, ragino visuomet pasitikėti Dievo galybe. Arkiv. Ender linkėjo Lietuvai visokio pasisekimo, pažadėjo savo paramą ir draugystę.

Apaštalinis nuncijus E. J. Ender, kaip informavo Elta Vyskupų konferencijos sekretoriatas, iš Lietuvos išvyks rugpjūčio viduryje. Iki naujo nuncijaus paskyrimo Šventojo Sosto laikinojo reikalų patikėtinio pareigas eis monsinjoras George Antonysamy.

ELTOS korespondentė
Vida Gavilienė

Is LB NY apygardos veiklos

"Newsday" dienraščio (Long Island/Queens) birželio 19 d. laidoje buvo paskelbtas straipsnis "To Russia, with Trust". Į šį straipsnį reaguojantis Raimundas Šližys, parašydamas redakcijai laišką, kuris buvo atspausdintas "Newsday" laikraščio birželio 26 d. laidoje laišku skyrė. Čia dedame to laiško vertimą.

Prisiminkite sąjungą

Pagrindas, dėl ko Baltijos valstybės - Lietuva, Latvija ir Estija - privalėtų būti priimtoms į NATO sąjungą buvo aiškiai išreikštas viename vedamajame straipsnyje "Newsday" birželio 19 d., pavadiname "To Russia, With Trust" (I Rusiją, su pasitikėjimu). Šis straipsnis susumuoja Rusijos, prieštaraujančios NATO plėtrai, argumentus, kurie remiasi tuo, kad "Rusija laiko Baltijos valstybes neatskiriama buvusios Sovietų Sąjungos dalimi".

Mes niekada neturime pamiršti, kad Baltijos valstybės buvo prievarta prijungtos prie Sovietų

Sąjungos pagal klatingą 1939 m. sutartį tarp dviejų žymiausių dvidešimtojo amžiaus karo nusikaltėlių - Hitlerio ir Stalino. Per 50 metų Jungtinių Amerikos Valstijų valdžia tvirtai laikėsi kieto nusistatymo ir niekada nepripažino Sovietų pretenzijų dėl Baltijos valstybių suverenumo.

Kol dabartiniai Rusijos vadovai tvirtai laikosi nostalgijos buvusiai Sovietų imperijai, apibrėždami savo kaimynės kaip "priklausančias Rusijos įtakos sferai", Baltijos valstybės turi rimtą pagrindą rūpintis savo saugumu. Būtų didelė neteisybė, jei JAV ar kita kuri valstybė suteiktų Rusijai veto teisę Baltijos valstybių priėmimui į NATO, vien dėl to, kad tos valstybės vienu metu buvo tapusios Sovietų agresijos aukomis.

Raimundas Šližys

"Newsweek" Red. pastaba: Autorius yra JAV Lietuvių Bendruomenės New Yorko apygardos valdybos narys visuomeniniams reikalams."

SKELBIMAI

27 centai skambinant i Lietuvą, 5,5 cnt. JAV. 24 val. per parą, 7 dienas per savaitę, 6 sekundžių intervalai. Jokių mėnesinių mokesčių. Tikslus apskaičiavimas. Kokybiškiausios ryšys. Paslauga be apgaulės. Kreipkitės vakarais i TRANSPPOINT atstovą su 8 metų patirtimi tarptautiniuose ryšiuose. Tel. 708-386-0556. TRANSPPOINT - patikimiausias ryšys su Lietuva bei visu pasauliu!

Moterims siūlomi darbai amerikiečių šeimoje. Turi susikalbėti angliškai, mėgti vaikus, žinoti namų ruošos darbus. Patikima agentūra. Tel. (516) 377-1401. (sk)

Lietuvis, lauko priežiūros darbu (landscaping - maintenance) bendrovės savininkas Washington, DC, ieško dviejų darbininkų, kurie galėtų atlikti lauko priežiūros darbus. Pradinis mokestis \$6.00 i val. ir viršvalandžiai. Reikalingas darbo leidimas. Suteikiamas pigus butas - 130 dol. mėnesiui. Tel. (202) 244-2373.

Butai pensininkams, modernūs, erdvūs, lietuviškoje aplinkoje, Marijos Nekalto Prasidėjimo seserų globoje. Pasinaudokite šia proga, kreipkitės: Villa Maria, P. O. Box 155, Thompson, CT 06277.

Kretingos pranciškonų labdaros valgyklai, kuri buvo aprašyta DARBININKO Nr. 29, aukojo:

Kun. Vytautas Memėnas, Riverside, IL, ir vėl aukojo **1,000 dol. Jis yra pats dosniausias aukotojas Pranciškonų labdaros valgyklai.**

Norintieji prisidėti prie šios valgyklos išlaikymo, prašomi aukas siųsti:

Franciscan Fathers
361 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

Pažymėkite, kad tai Jūsų auka Kretingos vienuolyno labdaros valgyklai.

NAUJOVĖ NEW YORKE: kelių rūšių juoda duona, taip pat baltesnė plikytą, atvežta iš Lietuvos, gaunama: Baltic Star Food Production parduotuvėje, 87-18 112th St., Richmond Hill, NY 11418. Tel. (718)846-9094. (sk.).

SIŪLOMI geri darbai moterims dirbti vaikų auklėmis arba namų šeimininkėmis. Atlyginimas nuo 350 dol. iki 450 dol. savaitėi. Galima gyventi šeimoje. Būtinai minimalus anglų kalbos mokėjimas. Skambinti Joanai 718-894-1352. (sk.).

Parduodami "Foje" grupės (Mamontovas) muzikiniai CD po 15 dol. Skambinti (732) 522-2581. (sk.).

Atlantic Express Corp., siuntinių i Lietuvą persiuntimo bendrovė, vėl priims siuntinius **šeštadienį, rugpjūčio 18 d., nuo 12 iki 1 val. p.p.** Kultūros Židinio kieme. Dėl informacijų skambinkite tel. **1-888-205-8851.**

Parduodu pilną komplektą Lietuvių Enciklopedijos (išleista Bostone). Skambinti tel. (718) 386-5450. (sk.).

Lietuvis, gyvenantis Hiram, ME,

-- **ieško darbininkų** miško darbams (pastovus darbas). Pradinis atlyginimas 6 dol. i val. Reikalingas darbo leidimas. Duodama gyvenvietė. Gali būti šeima.

-- **siūlo gražioje poilsio vietoje praleisti atostogas.** Galima medžioti.

-- **parduoda žemės sklypus** namų statybai. Galima pirkti ir didesnius sklypus.

-- **daugiau informacijų** gausite pastabine tel. (207) 625-4758. (sk.).